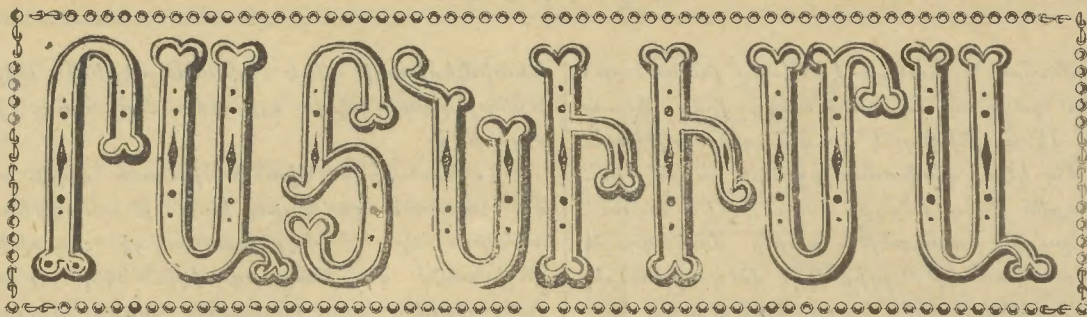

ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՄԻՒՆԻՏԷՐԻՆԻԳԻ. — Տիւնդէնդերինդի սէվինդ 1117, Սուլհ իւմիտէրի 1119, Ահվալ Ը հազըրէ — Աւերդանըն Օնուհգ հէտիյէսի 1121, Ֆոն Տէր Կօլց փաշա 1121, Ալմանլար նի՞ջիւն Ֆրանսայա Պէլճիգատան հիւճիւմ էթտիլէր 1121, Մուսապէրաթ — Թիւրքիյասա նի՞ջիւն փրօթէսթանթլըդ իլէրի կիթմէյօր վէ պունուն տէվասը նի՞ տիր 1122. Տինի — Բուհ իւլ Գուտս 1125, Վաղըմըդ պանա պէօյլէ էօյրէթտի 1126, Միւթէնէվլի — Յինկ Թասնըն էհէմիլյէթի 1126, Հաֆթա խաղ՝ լլէրի 1128.

ՃԻՆՏ 4

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 17, 1914.

ՆՕ 51

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

«ՏԻՒՇՄԵՆԼԵՐԻՆԻԳԻ ՍԵՎԻՆԻԶ»

Էֆէնտիմիդին էն պէօյլէք էմրէրինտէն պիրիսի պու, Խանի, «Տիւնդէնդերինդի սէվինդ», սիզէ պէստուա էտէնլէրէ խայր տուա էտինիզ», էմրի իտի: Տօսթլարըմըդ սէվինք վէ պիլլիմ իչլին էյի չէյլէր թալէպ էտէնլէր հազըմտա խայր տուալար օդումագ, ինսա՝ նիյէթին մաթլուպաթընտան տըր: Վազաա տիւնեատա պու գատարընը պիլլէ Խափմայան նանքէօրլէր վէ քէօթիւ Էիւրէքլի ատէմլէր տախի պուլունուր, լաքին ալէլունում ատէմ էյիլլէյ մուգապիլ էյիլիք, մուհապպէթէ գարը մուհապպէթ կէօսթէրմէյէ հազըր տըրլար: Լաքին ատալէթէ մուգապիլ մուհապպէթ, պէստուայա գարը խայր տուա վէրմէք վէ տիւնդէնդերինդի սէվինք իսէ ատէմլէրէ փէք թապի կէօրինմէդ: Ֆազաթ Բապըմըդ Յիսուս Բրիստոս պունու տօղրուտան էմր էթտիքտէն մատա, անը քէնտիսի հայաթընտա պիլլիլ թաթպըդ էյլէտի: Խաչ իւզէրինտէ իքէն, քէնտինի սալպ էթմիշ օլանլար իչին մաղֆիրէթ թալէպ էյլէտի:

Վէ լաքին ումումէն ատէմլէր պու էմրին գապիլ ի թաթպըդ օլտուղունա ինանմայարապ տիւնդէնդերինդի քի, մուհապպէթ՝ մուհապպէթտէն գայնար, ատալէթ իսէ գալպիմիդտէ անճագ ատալէթ հիսսի ույանտըրըր: Ալէյի-

միդտէ չէրր տիւնդէն, վէ պիզէ զիյան վէրմէյէ գաստ էտէն խասմիմիդէ գարը մուտաֆաա վէ մուհաֆազա ի նէֆս իչլին անճագ ատալէթ վէ նէֆրէթ կէօսթէրիպ, անըն ալէյհիմիդտէ գուրմուշ օլտուղու թէտպիլլէրի իպթալ էթմէյէ չալըմագ միւնասիպ վէ ճաիլ օլուր: Պէօյլէ պիր խասիմ էօնիւնտէ Խուճագլըդ կէօսթէրմէքլէ, անճագ պիլլիմ տահա զիյատէ մաղլուպ վէ փէրիչան օլմամըգա խըտմէթ էթմիշ օլուրըդ:

Եինէ տէ Բապըմըդըն էմրինին մուայյէն վէ գաթի օլմասընտան անըն գապիլ իւլ իճրա օլտուղունը իսթիտալ էտէպիլլիլ իզ:

Էվվէլա շունու զիքը էտէլիմ քի «տիւնդէնի սէվինք» տէմէքլէ, անըն սիրէթինտէն վէ ալէյիմիդէ կէօսթէրտիլի ատալէթ հիսսինտէն մահղուղ օլմագ անլաչըմագ: Պու իմքէանսըդ տըր վէ ախլագ նօգթա ի նազարընտան ճաիլ օլմագ: Պիզ ախլագի վարըզլար մագամընտա էյիլի կէօրինմէ անտէն մահղուղ օլուրըդ վէ քէօթիլիւ կէօրինմէ անա տօղրու նախօշնուտի հիսս էտէրիզ: Պու թապիլ վէ գարուրի տիր: Հիչ քիմսէ պիզէ քէօթիւտէն մահղուղ օլմաղըն էմր էտէմէդ: Վէ պու էմրտէն մագսէտ չէրիրտէն վէ խուսուլմէթտէն մահղուղ օլմագ տէյիլ տիր:

Սանիէն, պու էմր ալէյիմիդտէ կէօսթէրիլէն խուսուլմէթէ վէ իճրա էտիլէն հազըմըդլըգա տօղրու պիլլիմ պիզայտ պուլունմամըդր տա թալէպ էթմէդ: — Եաչամագ իչլին հու-

գուգոմուղու միւտաֆաա էթմէմիզ լազըմ տըր : Վազաա պազը սըրալարտա հագգըմըզը ֆէտա էթմէք վէ ալէյհիմիզտէ վուգու պուլան թէար-րուզաթա կէօզ գափամագըզըզըմըզ լազըմ կէ-լիր : Լաքին Բապպըմըզըն պու էմրի հուգու-գուսուղու թէարրուզաթա գարչը մուհաֆազա վէ միւտաֆաա էթմէքլիյիմիզէ մուզայիր տէյիլ տիր : Տիւչմէնիմիզտէն հագգըմըզը թալէպ էթ-մէք վէ մէվճուտիյէթիմիզի թէէմին իչին թէարրուզաթա մուգավէմէթ էտէրքէն պիւէ տիւչմէնիւերիմիզի սէվէ պիլիրիզ :

Պու էմրին պիզտէն տօղրուտան թալէպ էթտիյի խուսուսլարտան պազըսը չուշլար տըր :

1. Պու էմր թալէպ էտէր քի, տիւչմէնէ-րիմիզտէ կէօրիւպ տէ թազպիհ էթտիյիմիզ գուսուրլարը, պիզ անլէրէ նազարէն իրթի-քեապ էթմէյէլիմ : Զուլմ ու զատըզ գուլմ ու զատըլա, հալանը եալան իլէ, իֆթիրայը իֆթիրա իլէ, պէտտուայը պէտտուա իլէ մու-գապէլէ էթմէքլիք ճաիզ օլմազ : Պու չէյլէրի հէր քիմ հափարսա օ հանլըչ հափար : Պաչ-գասընըն պէօյլէ չէյլէր հափմըչ օլմասը պիզլիմ իչին անլէրի էյի գըլմազ, հէր քիմտէ օլսա գուլմ, հալան, իֆթիրա քէօթիւ տիր, վէ հիշ պիր քիմսէնին քէօթիւլիւք էթմէսի ճաիզ օ-լմազ :

2. Պու էմր թալէպ էտէր քի, խասիմէ-րիմիզտէ թազպիհ վէ հիւքմ էտիլէճէք չէյլէրի թազպիհ էտէլիմ, լաքին պու սէպէպտէն ան-լէրտէքի էյի չէյլէրի տէ թազպիհ էթմէյէլիմ : Քէօթիւլիւք հէր հէրտէ թազպիհէ չայան օլ-տուղու կիպի, էյիլիք տէ հէր նէրտէ կէօրիւսէ թահսին վէ թազտիրէ սէզա տըր : Տիւչմէն-լէրիմիզտէքի էյի խասսիյէթլէրի տէ գարարթ-մազա չալըչմամալըջըզ :

3. Պու էմր թալէպ էտէր քի խասիմէրիմիզին մահվ օլմասընը տէյիլ, անճագ անլէրին քէօթիւ-լիւքլէրինտէն գուրթուլուպ էյի օլմալարընը արգու էտէլիմ : Պիզ հէր ատէմին էյի օլմա-սընը իսթէմէլի իզ : խասիմէրիմիզ տէ ատէմ տիրլէր վէ էյի օլապիլիրլէր : Մուհապպէթ էյի-լիքտէն վէ լիյազաթտան թէլէզզիւզ էտէր, պիր քիմսէտէ էյիլիք վէ լիյազաթ վար իսէ, անա հայրան օլուրըզ վէ անը սէվէրիզ : Հա-գիգի մուհապպէթ լիյազաթ օլմայան հէրտէ անը հասըլ էթմէք իսթէր : Մէսէլա պիր փէ-տէր քէնսինին եարամազ հօլլարա տիւչմիւչ օլան էվլատընըն իաղահը նէֆս էտիպ էյի օլմա-սընը արգու էտէր : Պիզ հէր ատէմի հաթթա

խասիմէրիմիզի պիլէ պիրատէրլէրիմիզ տէյու թանըյարագ անլէրին էյի օլմասընը արգու էթ-մէլի իզ :

4. Պու արգու ճիտտի օլուրսա սըրֆ ար-գու հալընտա գալմայըպ խըտմէթ սուրէթինտէ զահիր օլուր : Էկէր խասիմիզի քէօթիւ-լիւլիւստէն գուրթարմագ իչին պիր չէյ հա-փապիլիրսէք անը հափմազա հազըր օլուրըզ : Պու էմր տիւչմէնին քէօթիւլիւլիւստէ քէ-տիպ անը էյի էտէրէք տիւչմէնիլի օրթատան գալտըրմագըզը թալէպ էտէր : Վէ ճիտտէն էյիլիք իսթէյէն պիր ատէմ իչին պուստան տահա էյի պիր թարիզ պուլունամազ : Քէնտի խասմինի էյի էթմէյէ չալըչան պիր ատէմ, քէնտինին էլինտէն կէլէն խըտմէթի իյֆա էթ-տիքտէն մատա, անըն իչին տուա էտէրէք Ալլահըն տա մուավէնէթինի իսթիրհամ էտէր : Տիւչմէնի իչին Ալլահա տուա էտէն ատէմ տիւչմէնինի սէվէն ատէմ տիր :

Պու էմրտէ ֆարզ օլունան չէյլէր տէ զայէթ նէճիպ վէ հիւքսէք տիր : Տիւչմէնինի սէվիպ անըն խայրը իչին չալըչմագըզըն ֆարզ էտէր քի : 1. Սէն խասմինին տիւչտիւլի օ էտնա հէրլէրէ էնմէք իսթէմէյօրսըն : 2. Սէն ատէմ-լէրտէ էյիլի կէօրէպիլէն թէմիզ պիր կէօզէ վէ հէր ատէմ իչին էյիլիք թալէպ էտէն նէճիպ պիր գալպէ մալիքսին : 3. Սէն պաչգալարա էյիլիք էտիպ անլէրին քէմալը իչին խըտմէթ էտէպիլէճէք իզթիտարա մալիքսին :

Պու կիւն ճիւմէմիզ վէ պիւթիւն պէչէ-րիյէթ պու ճէլիլ էմրէ իթաաթա տավէթ օ-լունույօրըզ : Ումումի մուհարէպէ միւնասի-պէթիյլէ օրթատա հագիգի հա խայալի պիր չօզ մէզալիմ վէ անլէրին նէթիճէսի օլարագ մու-խասէմէթ վար տըր : Միլլէթլէր միլլէթլէրի, ֆէրտլէր ֆէրտլէրի հէփ տիւչմէն թանըյօրլար : Վէ պու տիւչմէնիլիքլէր մէվճուտիյէթի թէհ-տիտ էթմէքտէ տիր տէյու զանն օլունտու-ղունտան, տիւչմէնլէր պիրպիրլէրի ալէյհինտէ սիլահա սարըլմըչլար տըր : Եազըճ քի պու տիւչմէնլէր նիչէ սըրալարտա հայաթ վէ հու-գուզ մուհաֆազասը հուտուտունու կէչիպ, մէսէ-լէ պիրպիրլէրին մահվ էթմէք իչին հէր նէվ վէսաթի գուլլանմազ սուրէթինի ալմըչ տըր : Տիւչմէնլէր պիրպիրլէրինտէ պարպարըզ վէ վահչէթտէն պաչգա պիր չէյ կէօրմէյօրլար, վէ պիրպիրլէրին էյիլիք էթմէք տէյիլ, հէքտի-կէրի իչին էյի սէօյլէմէյի պիլէ ճաիզ սայմա-յօրլար : Պիզ կէօրիւսիւր քի, կէրէք ֆէրտ-

լէր վէ կերէք միլլէթլէր իչին պու կիւն էն մուհիւմ էմր Բապպըմըզըն պու պէօյիւք էմրի տիր . —

«ՏԻԻՇՄԷՆԼԷՐԻՆԻՉԻ ՍԷՎԻՆԻՉ»

Տիւզմէնլէրիմիզին մահվընը տէյիլ, անլէրին եանըլտըզլարը ճիհէթլէրտէ իսլահ օլմալարընը թալէպ էտէլիմ: Անլէր ալէյիհնտէ աճը լիսան գուլլանմագտան իսէ, նէճիպանէ անլէր հագ- գընտա սէօյէյէպիլէճէյիմիզ էյի շէյլէրի սէօյ- լէյէլիմ: Ֆուրսաթ տիւշտիւքճէ անլէրէ էյիլիք էտէլիմ: Անլէրին իսլահը իչին տուա էտէպի- լէլիմ: Տիւզմէնլէրիմիզին ալէյիմիզտէքի ֆէնա մագաւտլէրինի մէն էթմէյէ չալըյըքէն, անլէ- րին քէօթիւլիւքլէրինի էյիլիյէ թէպտիլ էտէ- պիլիրսէք անա տա սայ էտէլիմ: Պու եօլ իլէ Սէմաւաթտա օլան փէտէրիմիզին լայլ էլ- լատլարը օլմուշ օլուրուզ:

Յ . Գ . Գ .

ՍՈՒԼԸ ԻՒՄԻՏԼԵՐԻ

Արզունուն ֆիքը իւղէրինէ, հիսսիյաթըն իւմիտ իւղէրինէ նէ՛ պէօյիւք թէէսիրի վար ալըր: Պու կիւն տիւնեատա պիր ֆիքը խայալ օլունապիլի՛ր մի քի պու մուհարէպէ աֆէթի- Ֆին պիր ան էվվէլ նապէսիտ օլմասընը արզու էթմէսին: Քի՛մ պու պէլիյէտէն միւթէզարըր տէյիլ տիր: Մէյտան ը հարպտա գան սէօքէն- լէր, սօղուզլարտա ալըզտա՝ խասթա վէ թէ- լէֆ օլանլար, ճիյէրփարէլէրինի կէօնտէրմիշ օլանլար, թիճարէթսիզլիք վէ փարասըզլըգ սէպէպիւնտէն փէրիշան օլանլար, մուհարիպ վէ պիթարաֆ հէփ միլլէթլէր, ահ նէ՛ զէման սուլի՛ օլաճագ տէյու արզու վէ ինթիզար էթ- մէքտէ վէ ուֆագ պիր իշարէթ վէ ըիւլայէթէ իսահիշ իլէ պագմագտա տըրլար: Աճայիպ տէ- յիլ տիր քի եագընտա սուլի՛ օլաճագընա ինա- նանլարա թէսատիւֆ էտիյօրըզ:

Շու սահիշ տիր քի Ամէրիգա հիւքիւմէթի արա սըրա թարաֆէյնին թէմայիւլաթընը անլամաղա չալըյմագտա տըր, լաքին գանն էտէրիզ քի հալա սուլի՛ գափուլարընա փէք եագըն կէլմիշ տէյիլիզ: Զիրա 10 ֆարզը միւնթագալարտա իճրա օլունան մուհարէպէլէրին հիշ պիրինտէ գաթի պիր նէթիճէ էլտէ էտիլէմէմիշ տիր: Պէլճիգանըն դարպընտա վէ Ֆրանսանըն չիմա- լընտա հաֆթալարտան պէրու էն շէտիտ վէ գանլը մուհարէպէլէր տէվամ էթմէքտէ իսէ

տէ, Ալաման զագէթալարընտան անլալըտը- ղընա կէօրէ ինկիլիզ տօնանմա թօփլարը մու- ալէնէթի իլէ Ալամանլարը գըրըլարտա ելըլէշ- մէքտէն մէն էթմէյէ չալըյըյօրլար: Իզէր գա- նալը թարաֆէյնտէն կէզմէյէ չալըյան օրտու- լարըն գանը իլէ գըրմըզը պօյանտը: Խարապ օլմուշ Պէլճիգա թօփրաղը թա տէրինէ գատար գան իլէ ըսլանտը: Թարաֆէյն միւթէստտիտ տէրին խէնտէքլէր իչինտէ սիփէր ալմըշ պիր պիրինէ աթէշ սաչմագտա, նէ Ալամանլար փարիզէ եա Գալէյէ տօղրու ատըմ ալապիլ- տիլէր, նէ օլ պիրլէր Ալամանլարը չէօքմիւշ օլ- տուզլարը եէրտէն գըմըլտաթա պիլտիլէր: Շու գատար քի Ալաման էրքեան ը հարպընըն պէյա- նաթընա կէօրէ Ալամանլար տիւշմէնին փլանը- նը պօյա տիւշիւրմէյէ մուվաֆֆագ օլմուշլար, պէօյիւք ֆէտաքեարլըգ իլէ:

Ֆագաթ պու ճիհէթտէ մուհարէպէ եէնի պիր չէքլ ալըյօր: Կէօրիւնիւր քի Ֆրանսըզլար չիմալտաքի թագեիգի էքսիլթմէք իչին Ալգաս թարաֆընտան հարաքէթէ պաչլամըշ վէ Վօժ տաղլարընտա պազը մէվգիլէր էլտէ էյլէմիշ տիր: Ալամանիա օրատան տիւշմէնի տէֆ էյլէ- մէք իւզրէ էմր վէրմիշ տիր: Օրթա եէրտէ եանի Վէրտէօն վէ Սէն-Մէնուէլ արասընտա Արկօն օրմանլարընտա թարաֆէյն մէֆրէթ ա- ղաճլարտան իսթիֆատէ էտէրէք եէքտիկէրի- նի տուզաղա տիւշիւրմէյէ վէ մահվ էթմէյէ չալըյըյօրլար իսէ տէ, եինէ պիր նէթիճէ էլտէ էտիլէմէմիշ տիր:

Շարգ ճիհէթէ կէլինտիքտէ սօն վագըլար ճէնէրալ Հինտէրպուրկըն վէրտիյի բափօրա կէօրէ Ալամանլարըն լէհինտէ օլմուշ տըր: Էվ- վէլա Բուսլարըն քէնտի օրտուսընը իհաթէ էթմէք թէչէպպիւսլէրինի պօյա տիւշիւրիւպ, խաթթլարընը եարարագ չըգմըշ տըր վէ սօն- րատան պէօյիւք պիր գուվվէթ իլէ Լէհիսթա- նա հիւճիւմ էյլէյիպ Լօց չէհրինի զապթ էյլէ- միշ տիր: Ալաման էրքեան ը հարպընըն պէյա- նընա կէօրէ Բուսլար գըրըլտըգճա գանն էտէր- սին օլ վասի մէմլէքէթին տէրինլէրինտէն եէ- նիտէն գայնայըպ օրթայա չըգմագտա իմիշլէր, վէ տիկէր թարաֆտան զայաթլարընը պէլի- սիզ էթմէք իչին էօլիւ ճէսէտլէրի տէ պէրա- պէր կէօթիւրիւյօրլար իմիշ: Հէր նէ տէ օլաա ալարտան պէրու թարաֆէյն օլ գատար աս- քէր ճէմ էյլէտիլէր վէ օլ գատար միւթէատ- տիտ խաթթ ը միւտաֆաալար հազըրլատըլար քի՛ պիր եա պիր գաչ զալէպէ, եա մաղուպի-

յէթ մէսէլէյէ ասլա թէէսիր էթմէյէճէք տիր : Լաքին ուն կիւնէրտէ մուհարէպէնին էն չիտ-տէթլի գըսմը Փրզէմիսլ-Գրաքովա խաթթը իւզէրինտէ վէ չիմալի Մաճարիսթանտա իճրա օլունտու : Բուսլար Գարփաթլարտա պաղը կէչիալէր կէչմիշ օլուպ օրատա գալմա-ղա պիւթին գուզլէթլէրի իլէ չալըչըյօրլար : Ավսթրիալլար Բուսլարն Փրզէմիսլ վէ Գրա-քովա իւզէրինէ չիտտէթլի հիւճիւմէրինն աէֆ էտիւտիյին խապէր վէրիյօրլար : Ալամանլար իսէ Բուսլարն եէնի գուզլէթլէր ալտըզլարը-նը սէյլէյօրլար : Բուսլարն Չէրնօվիշի թէք-րար զապթ էթմէլէրի Ավսթրիանն Սըրպիա իւզէրինէ օլան թազէրիյին էքսիլթմէք իչին իտի , հալ պու քի ֆալտէ էթմէտի : Սըրպլար Վալլիյօվաա մաղուպ օլուպ Պէլկրատը տա-տի զայպ էթիլէր : Ավսթրիալլարն տէտիյի կիպի 2,500 Բուս ասքէրինն Բրուկույէվադ-տա իմտատա ելթիւմէլէրի Սըրպիայը գուր-թուրամայաճադ տըր : Պու ճէպէնէ Ավսթրիա օրտուսու Մաքէտօնիայա էնիպ Պուլղար վէ Օսմանլը ասքէրինէ գալուչա պիւմէսի մուհա-րէպէնին պախթնա չօգ թէէսիր էտէր , երին տէ Բուսմանիա վէ Եոնանիսթանն նէ վազի-յէթ ալաճաղը տախի պիր մէսէլէ տիր քի պու պապտէ պէրրադ պիր ճէվապ վէրիւմէմիշ : Բուսլարն Ավսթրիա իւզէրինէ թազէրիյին եիւքսլթմէք վէ առլէրի րիճաթա մէճպուր էթմէք իչին օլան Ալման փլանը Լօց զալէ-պէսի իլէ մո վաֆֆադ օլմուշ կէօրիւնիւյօր : Բուսլարն պունա գարչը նէ վազիյէթ ալա-ճաղարը եազընտա կէօրիւլէճէք տիր :

Օսմանլը օրտուլարնա կէլինտիքտէ , ան-լէրին մէյտանը հարպտա կէօրիւլմէսի միւ-վազլէնէյէ էյիճէ թէէսիր էթմիշ տիր : Ինկիլիզ գուզլէթլին պիր թարաֆտան Մըսըրա , տի կէր թարաֆտան Պասրա ճիհէթինէ ճէզպ է-տէրէք , Պէլճիգա վէ չիմալի Ֆրանսայա եէնի գուզլէթլէրին վիւսուլունը մէն էթտիքտէն մատա , Հինտիսթան վէ Մըսրտա պուլունան միլիօնլարճա իսլամ թէպաալարընը ձիւնս ը էյպիւրին թէէսիրինէ գարչը զապթ էյլէմէք իչին տախի խայրճա գուզլէթ սարֆ էթմէյէ Ինկիլիզի մէճպուր էթմիշ տիր : Հէլէ Հինտիս-թանն մուհաֆաղասը մէսէլէսի թէքմիւ ին-կիլիզ գուզլէթլին իշղալ էտէճէք պիր մահի-յէթտէ իտի իսէ տէ , Ինկիլիզլէր ճափօնիայը Հինտիսթան պէքճիլիյին վէ ժանտարմալը-ղընա թային էթմէլէ օ զաիլէսինի պիր տէ-

րէճէ թախֆիֆ էտէպիլմիշ տիր : Բէսմի թէպ-լիզտէն անլատըղըմըզա կէօրէ՝ Օսմանլը օր-տուլարընն անվալը սըհիյէսի եօլունտա օլուպ շէճաթլա ճիհատ էթմէքտէ տիրլէր : Զաթէն Պասրա , Տէճլէ վէ Մըսր հէվալիսինտէ հալալար պու վազթտա զայէթ խօշ վէ միւ-լայիմ տիրլէր : Ինկիլիզլէրին պասրա ճիհէթին-տէքի հիւճիւմինէ օլ թարաֆտաքի աչայի ճի-հատա չիթապան էթմէք սուրէթիլլէ զայրէթլէ մուզալէմէթ էթմէքտէ տէվամ էտիյօր : Օսման-լը—Բուս հարպընա կէլինտիքտէ , պու ճիհէթտէ թարաֆը գափլամը օլուպ , սըֆրտան 20—30 տէրէճէ աչաղըտա պիր հալատա հարպ տէվամ էտիյօր : Բէսմի խապէրլէրէ կէօրէ Բուս ասափ-րի Բէօփրիւքէյտէ մաղուպուտու գտան սօնրա , օրատա մէվգի թուլմուշ վէ շարք ճիհէթտէն թուլթաք վէ Մուրատ վատիսինէ վէ Վան կէօլիւ շարգընա տօղրու իլէրլէմէյէ չալըչմը տըրլար : Օսմանլը օրտուսու սօլ ճէնահատան Պաթուլմա տօղրու իլէրլէյիպ Արտանուչու զապթ էտէրէք սաղտան վէ Վան կէօլիւ ալ-թընտան Աճէմէսթանա Սաուպուլախա գա-տար իլէրլէյիպ Բուս օրտուսունու իքի կան-տան իհաթա էթմէք ազմինտէ տիր : Բուսլար հէր նէ գատար Պաթուլմա կիտէն գօլուն ար-դասընտան Գարա տէնիզտէն ասքէր չըզարա-րաք պիր մանօլրա եափմաք իսթէմիլլէրսէ տէ , րէսմի թէպիլիզտէն էյրէնտիյիմիզէ կէօրէ րիճաթա մէճպուր օլմուշլար տըր :

Կէօրիւյօրըք քի էլան տաղար վէ տէրէլէր գանա տօյմատըլար , Լահէյտէքի սուլհ սէրա-յընըն ճամլարը հալա թօփ սէտալարը իլէ ին-թիզաք էյլէմէքտէ վէ քիմ պիլիր 1600 սէնէ տէն պէրու առայիլ վէ վազար իլէ սէմայա նազար էտէն Բէյմ Գաֆէսուալը թէփէսինէ է-նէն աթէշ տէմիր կիւլլէլէրտէն օնուն տախի պաչընա էնմէյէճէք տիր : Ծնունդ կէլտի , մէ-լէքլէր ճիւմհիւրիւ իսթէտիյի պատար Եհր իզհրիլնէ սեյալնէք վիւսհիլէրսէ հիւսն ի րիզա տէյու նիտա էտէ տուրսուն , տահա չօգ եիւզ-պինլէրճէ մասուլար աղզընտան ֆիղան սէ-տալարը սէմայա եիւքսէլէճէք , չօգ խանէլէր սիյահլարա պիւրիւնէճէք , վէ կէօքտէն էնէն պէյազ լէքէսիզ գարլար զէմինաէ գըրմըզ պօյանաճաք , թաքի Սէլամէթ վէ հիւսն ի րիզալը , թէնտիտ էտէն մատտի գուզլէթլէր մահվ օլուն : տէմիր զըրհլար փարէլէնին , չէլիք եուլուգլարըն վիտալարը սէօքիւլսին : Ա.Ա. ՆԱԳԻՍԱՇԵԱՆ

ԱՅՎԱԼ Ը ՀԱԶՐՈՒ

Ամերիկոն Մեռնոյ հեռիցսի.— Ամերիկայ երկրորդայն զախրէ եօլար աճ էհալիյի տօյու-
րուր, մուհիմաթը հարպիյէ կէնտէրրի տօյ-
մազ թօփ թիւֆէնքէրին աղղընը տօլտուրուր,
չիմտիտէ պու թօփարըն եարալատըղը առէմ-
լէրի թէտալի էթմէք իչիւն տէ էն հաղիք
տօգթօրլարընը վէ նըրսլարընը կէօնտէրտի:
քէզալիք հարպ սէպէպինտէն աճ վէ չըպլազ
դալմըլ օլանլարը տօյուրմազ վէ կէյինտիրմէք
իչիւն կէմլէրլէ տօլու հէտիյէլէր եօլալօր:
Ամէրիկատա 190 զաղէթալար իանէ ճէտվէլէ-
րի ալմըլ օլուպ էհալիտէն էվրօփատա հարպ-
տան միւթէզարրուր օլանլար իչիւն էլպիտէ վէ
սաիր էչեա թալէպ էթտիլէր: Պուըն անլէրէ
Մեռնոյ հէտիյէսի մագաւմընտա եօլայաճաղար
տըր: էհալի պու աալէթէ էօյլէ սէխալէթլէ
իճապէթ էթմիլ տիր քի, տէր հալ վալօրլար
աօլուսու հէտիյէլէր եօլա չըզաղըլմըլ, վէ
պուընլարը մահալլարընա եօլամաղը Մ. Ամէ-
րիկա հիւքիւմէթի տէրիւտէ էյլէմիլ տիր:
Ինիլիլիլէր վէ Պէլճիգալլար իչիւն Ֆալմա-
ռլէն, Ֆրանսըղլար իչիւն Մարսիլիայա,
Ալմանլար, Ալսթրիալլար վէ Մաճարլար ի-
չիւն Ճէնուլլա, Սըրպլար վէ Գարատաղլլար
իչիւն Սէլանիկէ վէ Բուսլար իչիւն Արքէյն-
ճըլա կէօնտէրմիլէր տիր: Ֆիլիպպընէնի
պիր թէսալվուր վէ խալըլ պիր թէչէպպիւս
տիր: Քիլիսէլէր, Կիր. մէքթէպլէր, տախիլի
մուհարէպէտէ խըսմէթ էթմիլ օլան աաքէր-
լէր վէ սաիրէլէր սէխալէթլէ իանէ էթմիլլէր
տիր:

Ֆօն Տէր Կօյց փաշա.— Թիւրքիա վէ Ալմա-
նիա արաւընտաքի բապըթալարըն նէ տէրէճէ
սամալի վէ գալի օլտուղունա ելնի պիր տէ-
լիլ օլմազ իւզրէ Ալմանիա հալմէթլու իմփէ-
րաթօրը՝ սապըղ Պէլճիգա վալիի ումուսիսին
Ֆիլա Մարչալ Ֆօն Տէր Կօյց փաշայը եալէր ի
հարպը խուսուսիսըֆէթիլէլ Զաթը Շահանէ-
նին նէգտինէ իրսալ էյլէմիլ տիր՝ մալիւմ տիր
քի 1877 Բուսիա.— Թիւրքիա մուհարէպէսինտէն
մաղլուպ օլարազ չըզան թիւրքիա՝ օրտուլը
Ալման ուսուլը աաքէրիսի իւզերինէ թէնսիլէ
զարար վէրմիլ իտի: Ապաիւ Համիտին վուզու
պուլան լիճասը իւզերինէ Փրէնս Պիզմարզ
Ճէնէրալ Ֆօն Տէր Կօյցը պիր գալ ընֆիդէ-
րլիլէ պէրապէր Օսմանլը օրտուսունու թէնսիլ
էթմէք իւզրէ Իսթանպուլ կէօնտէրմիլ իտի:

Ֆօն Տէր Կօյց փաշա Օսմանլը օրտուսունու
իսլան վէ թանգիւմ էթմէք իւզրէ պիր չօգ փը-
րօթէր թապտիւմ էթմիլ իսէ տէ, Ապաիւ Հա-
միտ անլէրին քեաֆէլէսին թաստիւզ էթմէմիլ
տիր: Եինէ տէ միւշարիլէյի թիւրք օրտուսու-
նու իսլան էմրինտէ էփէյի մուվաֆֆազ օլմուշ
վէ ելնի եէթիշտիրտիլի կէնճ թիւրք զապիթ-
լէրինէ ելնի պիր բուս վէ թալիւմ վէրմիլ վէ
անլէրին հիւրմէթ վէ մուհապպէթինի զազանմըլ
իտի: Ֆօն Տէր Կօյց փաշանը վիւրուտընտան
էվլէլ Օսմանլը օրտուսու մօտէլ հալինտէ Ֆը-
րանսըղ օրտուսունու ինիլիսապ էթմիլ վէ Սէն
Սիրի մէքթէպ ի հարպիսինտէն նէչէթ էտէն
թիւրք զապիթլէր օ զէմանա գատար փէք
փարլազ մէվլէթլէր իհրազ էթմիլ իտիլէր: 1897
թիւրք-Եունան մուհարէպէսինին Օսմանլըլա-
րըն զալէպէսիլիլ նէթիճէլէնմէսի՝ Ալման ու-
սուլը աաքէրիսինին իտիսալը նէթիճէսի ատտ
էտիլմիլ վէ պինտէնալէյի ելնիտէն թէչվիլի
էտիլմիլ իտի: Ֆօն Տէր Կօյց փաշա աաքէրի
տաիրէտէ պիր օրհօրթի օլտուղունա մատա
պիլ վալթաա զալէթ վէքի, ինճէ ֆիքըլի վէ
նապիք թապիաթլը պիր զաթ օլտուղունտան
միւշարիլէյին Իսթանպուլ վիւրուտըլա՝ Ալման
Օսմանլը աօսթլուղունուն թէմէլի աթըլտը վէ
իւզերինէ դուրուլան աօսթլուզ պինասը՝ պու
կիւնքի սիլան արգատալըղը իլէ նէթիճէլէն-
միլ տիր: Ֆիլա Մարչալ Ֆօն Տէր Կօյց փաշա
պու կիւն թէքրար Իսթանպուլ կէլմիլ օլուպ
քէնտինին զիզըլմէթ վէ միւսիպ թալսիլէլ-
րիլլէ չիւպհէսիլ Օսմանլը օրտուսունու իրշատ
էտէպիլէճէք տիր:

Ալմանլար հիճիլն Ֆրանսայա Պէլճիգասան
հիւնիւմ հքսիլի.— 1870 Ալման—Ֆրանսըղ
մուհարէպէսինտէն տէրհալ սօնրա, Ֆրանսըղ
հիւքիւմէթի շարգ հուպուտունու թահքիւմ
էթմէք իչիւն պէօյիւք մէպլաղլար սարֆ էթ-
տի: Վէրտիւն, Թուլ, էփինալ վէ Պէլֆօրտա
ալէօրթ պէօյիւք վալալար ինչա էտիլտի:
Պուընլարըն արաւընտա լիլինճի տէրէճէտէն
իսթիւքեալար տախի կալըլտը: Պու իս-
թիւքեալար տիլիսի օ զէման մէվճուտ օլան
էն պուվլէթլի միւսաֆէա վասըթասը ատտ
էտիլիլ օլէ Ֆրանսըղլարըն անլէր իւզերինէ
ֆէվլէլաալէ իթիմատը վար իտի: Ֆագաթ
1880 թարիխինտէն սօնրա լիճալը աաքէրի-
լէնին պու գօճաման պալալար հազընտաքի

Թասավժուրարը թէպտիլաթա տիւշար օլմաղա պաշլատը: Պունա իւշ շէյ սէպէպ օլտու: Էվ-վէլա՝ մուհասէրէ թօփլարընտա պէօյիւք պիր իսլահաթ նիւմայան օլմաղա պաշլատը: Ֆրանս-սըզ էրքեանը Հարպը քէնտինին եէնի թօփ-լարընտան պազըլարընը Մալմէզօն իսթի-քեամը իւզէրինտէ թէճրիպէ էտէրէք զըստա պիր միւտտէթ զարֆընտա անլէրին խաք իլէ եէքսան օլտուղունու կէօրտիւ: Թապիի Ալ-մանլարըն տա օ տէրէճէտէ թօփլարը պու-լունուպ տահա զիյատէ իսլահ օլունաճաղարը մուհազգագ իտի: Սանիլէն՝ հէրքէս, Ֆրանսըզ —Ալման մուհարէպէթինի տահա էյի թէտղիդ էթտիքճէ, սուրլար արգասընտա պէօյիւք գուվվէթլէրի ժուաթթալ պրագմանըն նէ գա-տար հանլը օլտուղունու կէօրտիւ: Էկէր Պէլֆօր, Սթրազպուրկ, Մէց վէ 1870 մուհա-րէպէսինտէթի տիկէր 12 գալալարըն մուհա-ֆըզ ասքէրլէրի, Սէտանտա Մաքմահոն իլէ պէրազէր պուլունսալարտը, մուհարէպէնին նէթիճէսի ֆարզը օլաճագ իտի: Սալիսէն՝ 1870 մաղլուպիլէթինին սէրսէմիլի գալի օլ-տուգտան սօնրա, Ֆրանսըզ զապիթլէրի թէ-տաֆիւիտէն զիյատէ թէճավուզի պիր հարպ փլանընա մէյլ էթմէյէ պաշլատըլար: Էլեէվմ Ֆրանսըզ օրտուսունուն պաշ գօմանտանը ճէնէրալ Ժօֆր շու թասավժուրտա տըր քի, հէր թէտաֆի ի հարաքէթ՝ պէօյիւք հիւճիւմ հարպ փլանընըն շայանը թէէսսիւֆ պիր ին-զըթաը տըր: Պինաէն ալէյի, Ֆրանսըզար սօն 20 սէնէ զարֆընտա գուվվէթ վէ նագըտ-լարընը տահա գիյատէ սահրա օրտուսունա սարֆ էթմէյէ պաշլատըլար: Պիւթիւն Ալման վէ Պէլճիգա հուտուտունուն էն ուֆագ թէ-ֆէրրիւաթընա գատար խարիթասը ալընտը: Հուտուտ պօյունտաքի պիւթիւն թէփլէրէ պաթարեալար գօնուլտու, հէր քէօփրիւ, կէ-չիտ, պաթագլըզ վէ եօլուն էնէմիլէթ ի աս-քէրիլէսի իշարէթ օլունտու: Սուլի գէմանըն-տա օրտու իլէրիլէ կէրիլէ պու արազի իւզէ-րինտէ տաիւմ մանօլրալար հափարագ, հէր զապիթ վէ ասքէր օրալարըն ալագ պէ ալագ էօյրէնտի: Շիմալի տէնիզտէն իսվիլէրայա ուզանան պիւթիւն հուտուտ պօյունտա Ֆրան-սըզլար մուհաննիտանէ մուհարէպէ էտիյօրլար: Անճագ պիր նօզթատա Ալմանլար Ֆրանսըզ-լարըն իսթիքեամլարըն խաթթընըն արգասընա չէքիլմէյէ մէճպուր էթտիլէր: Սէն Միհիլէտէ անլէր Մէօզ նէհրինի կէլմէյէ մուվաֆֆագ

օլմուշ տըրլար: Ալմանլար տահա զիյատէ ի-լէրլէմէյէ մուվաֆֆագ օլամամըշ իսէլէր տէ, աղըր մուհասէրէ թօփլարընլա եէթիլէպիլ-տիլէրի Ֆրանսըզ իսթիքեամլարընը պօզ-մուշ տըրլար: Պու նօզթատան սարֆը նա-զար օլունուրսա, Ֆրանսըզլար քէնտի հու-տուտարընըն իւզէրինտէ վէ եա գուրպինտէ տիրլէր: Պինաէն ալէյի Ալմանլար Մէց վէ Սթրազպուրկտան Ֆրանսայա կիրմէտիլէր, զիրա կիրէմէզլէր իտի:

Առթըրզտան

ՄՈՒՒՄԱՊԵՐԱԹ

ԹԻԻՐԲԻԱՏԱ

ՆԻՉԻՆ ՓՐՈԹԷՍԹԱՆԹԼԻԳ ԻԼԷՐԻ ԿԻԹՄԷՅՈՐ

Պ.Ե.

ՊՈՒՆՈՒՆ ՏԵՎԱՍԸ ՆԷ՝ ՏԻՐ

Յ.

Կէլէլիւմ պիր թագրմ հիւքսէք թալիմ ու թէրպիլէ մէրքէզլէրինէ:— Պունլար փրօթէս-թան նամը ալթընտա վէ էհալիլէ միւսաիտ մէրքէզ եէրլէրտէ օլմագ իւզրէ 12 ատէտ գըզ վէ օղլանլարա մախսուս գօլէճլէր, վէ նինէ հէր իթի սընըֆա ալիտ օլմագ իւզրէ 30 տան զիյատէ մէքթէպ ի ալիլէր, վէ 2 ատէտ իլմի իլահի մէքթէպլէրի տիրլէր: Մէզքիւր 45 գա-տար միւհասէսէլէրտէ միլլէթին ագալի 15,000 գատար օղլան վէ գըզլարըն թէալիւմ էյէմէք-տէ տիրլէր: Վէ մէզքիւր 15,000 թալէպիլին լա ագալ 3 բուպու լուս. էրմէնիլէրին օզ-լան վէ գըզլարըն տըր: Իմտի պու հիսապ տա-լի աչըզ կէօսթէրմէզ մի քի՝ փրօթէսթանթ-լար քէնտիլէրին մէրպութ պուլունսուղու պէ-տէնին նիսպէթէն էօնիւնտէ պուլունմաղա պէրապէր, հաքրա պիր զաքարը կիօրիւրէն յօ-գօւօթիվ կիպի Միլլէթի չէֆիպ իլէրի կիօրիւրմիսէ սիլիլէր: Պու սըրատա պէլքի « Էրմ. միլլէթի-նին մէքթէպ ի ալի վէ գօլէճլէրի հիլ հօգ մը տըր քի անլէր զիլք էտիլմէյօր, » տէյու սի-լալ էտէն օլուր: Պունա ճէվապէն «Անլէր նիս-պէթէն փէք ազ օլուպ, միլլէթին ումուլ պէ-տէնինէ խըտմէթ էտէմէյէճէք մէրքէզլէրտէ տիրլէր, » տէյու ճէվապ վէրիլիզ: Մէս. Իս-թանպօլտա օլան հիւքսէք միւհասէսէլէրին

մէմլէքէթին իշերիսինտէ օլան սէֆիլ էրմէնի-
լէրէ նէ՞ ֆաիտէսի օլապիլիր :

Վազաս պու սօն սէնէլէրտէ միլլէթ խայ-
լընա ուլանմը, Այնթապ, Մարաշ, Ատանա վէ
Մէրսին կիպի պիր չօգ շէնրէրտէ թալիմ ու
թէրպիյէ խոսուսընտա ինթիպան էսէրլէրի
կէօսթէրմէլէրի տախի պիզէ իւմիտ վէրմէքտէ
վէ մուսիպի մէսէրթէթիմիզ օլմագտա տըր :

Իմտի պու ճիւմլէ վազըալար կէօգ էօնիւն-
տէ օլարագ, «Փրօթէսթանթլար իլէրի կիթմէ-
յօր յանձագ օլտուղու եէրտէ տուրույօր,» գա-
զիլէսի տօղրու օլուր մը : Պիլաքս Փրօթէս-
թանթլարըն պաշտա վէ էօնտէ օլտուղու պիր
վազըա հալինտէ հագիզաթ տէյիլ մի տիր :

Սանիյէն, խայրիսան միւհաւէսէյէր վի թէշէպ-
պիւսթէր ճիհէթիլէ տախի Փրօթէսթանթլար
մէմլէքէթին վէ միլլէթին պաշընտա տուրույօր-
լար : Մէս. խասթախանէլէր, էօքսիւզխանէլէր,
գըրաաթխանէլէր, կիճէ մէքթէպլէրի, կէնճ-
լէր չիրքէթլէրի, պէշարէթ չիրքէթլէրի :
Մէմլէքէթին իշերիսինտէ եէր եէր ընքզ օ-
լունմուշ Փրօթէսթան նամընը թաշըյան խաս-
թախանէլէր 20 տէն զիյատէ օլուպ, անլէրտէն
հէր միլլէթ պիլա ֆարգ խթիֆատէ էթմէքտէ
տիր : Պունլարտա սէնէ պէ սէնէ 70—80,000
խասթալար գայըլըրլար, չիւպհէսիզ պունտա
տախի էն չօգ միւսթէֆիտ օլանլար էրմէնիլէր
տիրլէր :

Պունլարտան մատա էլ եէվմ պիր գաշ պին
եէթիմ վէ եէթիմէլէր Փրօթէսթան միւհսսէսէ-
լէրտէ պուլունմագտա տըրլար, պու պիշալէ-
լէրին ճիւմլէսի լուս. օլուպ, օլսա օլսա օնտա
պիրի տէ Փրօթէսթանթլ տըր :

Եինէ հէր Փրօթէսթանթլ Քիլիսէ պուլունան
եէրտէ, թէպիլի ի Պէշարէթ իշիւն տախի մութ-
լագ պիր թէշէպպիւս վար տըր : Պու սըրֆ
պաշըալարա հարտըմ էթմէք արղուսընտան
մէյտանա կէլէն պիր թէրթիպ տիր : Պու իսմ
իլէ ճէմ էտիլէն փարա չօգ տէֆա տախիլի
մէմլէքէթտէ պիր զաիֆ ճէմիլէթին վաիզ եա
խօճասը իշիւն խթիմալ օլունուր, վէ պազէն
տէ ուզագ փուլթիէրէսթ տիյար էհալիսի իշիւն
սարֆ օլունուր :

Պունլարտան մատա եիւզտէն զիյատէ նու-
ֆուսու պուլունան սայքի ճիւմլէ Փրօթէսթանթլ
քիլիսէլէրին պիր տէ կէնճլէր չիրքէթլէրի օ-
լուպ միւսթին օլան հէր հօլ իլէ էմսալլարը
արասընտա իլլէրլէր : Մուլթլագ տէյիլ իսէտէ,
չօգ տէֆա պու չիրքէթլէր նիզամի եա զայրի

նիզամի պիր գըրաաթխանէ վէ պիր կէճէ
մէքթէպի տէ պուլունտուրուլար :

Իմտի պունլարըն ճիւմլէսի Փրօթէսթանթլ-
լարըն թէրազըաւան տուրտըզլարընը տէյիլ,
պէլքի իրի վէ մունթազամ ատըմլար իլէ էօն-
տէն վէ իլէրիանէն կիթմէքտէ օլտուզլարընը
խսպաթ էտէրլէր :

Սալիսէն, Փրօթէսթանթլար միլլէթտաշա-
լընա նիսպէթէն ըուհանի շէյլէրէ զիյատէ է-
հէմմիլէթ վէրմէլէրիլէ տախի էօնտէ պուլու-
նույօրլար տէյու զանն էտէրիզ :

Մէս. իպատէթխանէյէ պիլ իթթիֆագ վէ
տէվամէթլէ կիթմէք, ըուհանի վէրկիլէրի
հիւն ի ըիզա վէ ճէօմէրտիքլէ վէրմէք, Կի-
րաքի կիւնլէրինտէ հէր նէվ ախլ ու իթատան
կէրի տուրուպ միւսթին օլտուղու գատար ըու-
հանի խըտմէթլէր իլէ մէշղուլ օլարագ օ կիւ-
նիւ կէշիրմէք, վա՛գ, կիրաքի մէքթէպի վէ Ք.
մուգատտէն տէրսինէ էհէմմիլէթ վէրմէք, Ք.
մուգատտէսի վէ պաշգա ֆաիտէլի քիթապլարը
օգուճագ վէ նէշը էթմէք էմրինտէ արղու վէ
զայրէթլէրի թէտէննի տէյիլ, տահա զիյատէ
թէրազգի ալէմէթլէրի տիրլէր :

Փրօթէսթանթլարըն Կիրաքի իպատէթինէ
կիթմէլէրիննի պիր վասաթ ըագամը 100 տէ
75 տէն էքսիք տէյիլ տէյու զանն էտէրիզ,
ֆագաթ միլլէթին ասըլ քիւթլէսիննի Կիրաքի
իպատէթինէ կիթմէք ատէթինէ կէլինտիքտէ,
եիւզտէ 15-20 քիլիսէյէ կիտէն մէքէզլէր նա-
տիր պուլունուր :

Բապիէն, Փրօթէսթանթլար մուղիոր աշէր-
լէրի գաշըլ տահա զիյատէ տագիզ վէ ուլանըզ
օլմագլա էօնտէն կիտիյօրլար :

Պու ճիւմլէ պահստան սօնրա հագգ իւզրէ
շու սիւալ մէյտանա կէլիր. հանի «Փրօթէս-
թանթլար իլէրի կիթմէյօր, վէ օլտուզլարը
եէրտէ գայըյօր,» սէօլիւ, պիւսպիւթիւն հագ-
սը՛գ մը տըր : Ճէվապէն, տէրիզ քի խայըր,
պիր պաշգա ճիհէթլէ պունըն հագգլը պիր իթ-
թիհամ օլտուղունու թէպլիմ էթմէլիլիզ : Պու
սոն սէնէլէրտէ Փրօթէսթանթլարըն խարիսէն չօ-
ղարնագսա օլտուղու սանիլի սիր :

Փրօթէսթանթլարըն պիտայէթինէ 60 տէնէ
էօթէյէ կիտէր իսէք, իլք 20 տէնէլէրտէ մէ-
մուլին զայրի պիր թէրազը կէօթիւմիւշ տիր,
իքինճի 20 տէնէլէրտէ իլք միւստէթէ նագա-
լէն ազ, լաքին եինէ տէ Փրօթէսթանթլարըն
թէպլիլ էթտիյի օլ սատէ պէշարէթի չօզլարըն
գապուլ էյլէմիւշ օլտուղունը կէօթիւրիւզ, ֆա-

զաթ պու սօն 20 սէնէլէր չօղճա աթալէթ սէ-
նէլէրի օլմուշ տըր, եանի խարիճսէն քիլիսէյէ
զամմ օլունանլար նատիրէն պուլունտուլար:

Պունա հէմ տախիլտէ հէմ խարիճտէ սէ-
պէպլէր պուլունմուշ տըր, խարիճի սէպէպ-
լէրտէն պազըլարընը թատատ էթտիքտէն
սօնրա տախիլի սէպէպլէրինի միւթալաա էտէ-
ճէյիզ:

Խարիճտէն օլան սէպէպլէր

1. Միլլէթին միւթէալլէմ սընըֆընըն տին-
սիլլիյէ մէյլ էյլէմէսի:

2. Էնլի թագվա Լուսաւորչ. սընըֆըն՝ քի-
լիսէտէ խաւհաթ իճրա էթմէք իւմիտիլլէ քի-
լիսէտէ պագի զալմասը:

3. Լուս. քիլիսէտէ տախի պիր Փրօթէս-
թանթ կիպի եաչայապիլմէք թէսալվուրու, վէ
քիլիսէտէն այրըմսղա լուզում կէօրմէմէք:

4. Պիր թագըմ Յեղափոխական չիրքէթլէ-
րին աւվալը տախի Քրիսթիյանլըղըն թէրադ-
ղըսընա պիր մանի օլմագտա տըր:

5. Միլլէթնէ մարուզ օլտուղումուզ պիր
թագըմ թագիգաթ վէ ինզըլապաթ ալթընտա
բուհանի շէյլէրէ վագըթ վէ ֆուրսաթ պուլա-
մամագ հալի:

6. Միլլէթին կէնճլէրինին բուհանիճէ ու-
յանաճաղը չաղտա նիչէլէրինին հիճրէթէ մէճ-
պուր օլմալարը:

7. Հալա պիր թագըմ պաթըլ իթիգաս վէ
թէասսիւպիւն մէվճուտիյէթի: Պունլար պու-
մէմէքէթտէ Քրիսթիյանլըղըն թէրազղըսընա
էն պէօյիք մանիլէրտէն տիրէր:

Փագաթ պէն պու ճիւմլէ խախիճի մանիլէրի
թէրք իլէ ճախիլի սէպէպլէրի վիքր վէ պու
պապտա իսլահաթ չարէլէրինի պէյանլա իք-
թիֆա էտէճէյիմ:

Իլք վագըթտա առաւելալարըն վասիթասը
իլէ թէէսիս օլունմուշ օլան Ասիա ի Սուդրա
քիլիսէլէրին վահի 2 վէ 3 պապլարտա մին թա-
րաֆ Ուլահ էտիլէն իթապլար հէման պու
կիւն պիլիմ քիլիսէլէրիմիլին չօղլարընա տա-
խի եագըչըր: «Էվվէլքի մուհապլէթի թէրք
էթտին», «Պիր թագըմ մուզիրը, վէ միւհլիք
թալիմաթլար թուլմանլարըն վար», «Սէնին ա-
մէլլէրինի եանի տիրի սին տէյու իսմին վար
իքէն էօլիւ օլտուղումու պիլիրիմ», «Սէնին
ամէլլէրինի, պիլիրիմ քի նէ սօղուզ նէ սը-
ճագ օլուպ ըլըզ օլտուղում իլիւն սէնի աղ-
զըմտան իսթիֆրաղ էտէճէյիմ», իշթէ պու
հալլէր օլ վագըթ իլիւն օլտուղում կիպի չիմտի

տախի Այլահըն Մէլէքիւթիւնտէ թէրագըր վէ
նէմալը մէն էյլէյէն հալլէր տիրէր: Վագաա
պու կիպի աւվալ՝ պիւսպիւթիւն զարիպ օլ-
մայըպ՝ պիր տէրէճէ թապիլի տիր տախի:

Քիլիսէլէրիմիլին աւվալի տէ պէօյլէ տիր:

Տաղար արասրնտան ագան սուլարըն էն
թէմիլի մէնպաընա էն Էագըն օլտն տըր:
Անլէր եէնի պաչլամըչ վէ աղըզ իքէն սատէ,
թէմիլ, միւթթէֆիգ, մուհապլէթի, էօյրէն-
մէյէ վէ էօյրէթմէյէ արզուլու, պաչալարըն
սաասէթի վէ Յիսուսըն իզզէթի իլիւն պէօ-
յիւք գուրպանլար էթմէյէ հագըր իքէն, պէօ-
յիւյիւպ թէրագըր էթտիլէր, էվվէլքիւն օն,
Էիւզ վէ պին միսլի գուվվէթ կէօսթէրէճէք
զէման կէլտի վէ պիր թարաֆտահ տա օլ
գուվվէթ միւշահատէ օլունմաղա պաչլատը,
պունուն իլէ պէրապէր օլ պիր թարաֆտան
տա արալարընտա հագիգաթ, գուտսիյէթ,
խալիս մուհապլէթ վէ թագվայա մուղայիր
հալլար կէօրիւնմէյէ պաչլատը: Պիլ իթ-
թիֆագ, տուաա վէ իլլէմէյէ սէվամ էտէճէք
էէրտէ արալարընտա ինզիտամ, թէտէննի վէ
ճինս ճինս թէօքէզ վէրիճի հալլէր մէյտանա
կէլտի, Էիւքսէք բուհանի հայաթլարը իլէ
տիւնեալը Քրիստոսա ճէլպ էտէճէք իքէն,
տահա զիյատէ տիւնեայա ալէհլէրինտէ սէօյ-
լէնէճէք սէպէպլէր վէրտիլէր: Վագաա քիլի-
սէլէրիմիլին տուրղուն հալինէ չօղ սէպէպլէր
կէօսթէրիլէպիլիր իսէ տէ, պիզճէ էն ճանլը սէ-
պէպ պու տըր:

Տիւնեայա փէք մալիւմ պանքա, գումիսն-
եա, ֆապրիգա, մէքթէպլէր, չիրքէթլէր վէ
էմսալի միւհսսէսէլէր կիպի Քիլիսէ ճախի Տիւն-
եասն քանըրսն մալիւմ պիր միւհսսէսէ
ճիւ: վէ պու միւհսսէսէնին տախի շէրէֆինին
արթըպ էքսիլմէսի վէ թալիպլէրինին չօղալ-
մասը գաւթիւ աղալարընըն աւվալընա մէրպութ
տըր:

ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ԿԵՕՅԳԱԼԱՅՃԵԱՆ

Էկէր Քրիսթիյանլըք հաչայաճագ իսէ, քէն-
տինին Էիւքսէք իտէալարընա հաչայաճագ
տըր: Քիլիսէ տինին իւմիւտ վէ իմանընը զայ
էտինճէ զէվալը տա եագաչմըչ օլուր: Քրիս-
տոս հէր իման էաէն անը եալընըք քէնտիսինին
սէյիլ, պիւթիւն տիւնեանըն իլէլասքիարը տէ-
յու թանըր:

ՏԻՆԻ

ԲՈՒՀ ԻՒԼ ԳՈՒՏՍ

2.

Ֆազաթ պու նասը՝ օլապիլիր : Պաշլա պիր պենսէկոստէ՝ մի իսթիրհամ էտէճէլիդ , Բուհ իւլ գուտս թարաֆընտան միւթթալի պիր վաֆթիդ իչին պէքլէմէլի՝միլիդ : Պիզիմ եափաճաղըմըդ իչ . Ալլահըն տալէթինէ իճնապէթ էթմէք տիր : «Հայաթ սուլունու մէճճանէն ալըն» , «Բուհ իլէ սուլունու» փէսէրանէ թէնպիհինէ տիզպաթ էտէլիմ , զիրա օ տահա զիյատէ պիր էմր տիր վէ պիզիմ իչին եափաճաղ պաղը շէլէր պուլունտուղունու թէզամմուն էտիյօր : Քիթապը Մուգատտէս պիզէ պէրրադ սուրէթտէ կէօսթէրիյօր քի Յիսուս Քրիստոսա ինանն հէր քիմսէ , Բուհ իւլ գուտս , օլ մուգատտէս գրղըճըմ մալիք տիր : (Բօմ.8.9 , Յովհ.3. 36 վէ Ամալ 16.31) : Իման սայէսինտէ բուհումըդ Յիսուս Քրիստոս իլէ պիրլէլիւր վէ պու վասթա իլէ Անըն բուհունա շէրիք օլուր . նիթէքիմ մէնպա իլէ ալապատար օլան պիր գանալ օրտան ոու ալըր :

Սէնին իլէլաքիւրա իման էթմէքիլին , Անա հասրէթ չէքմէքիլին , Անըն սէնին իչին գըլմէթլի , պէլի հաթթա զարուրի օլմասը վազըասը , պու ճիւմլէսի , սէնսէն սէլիլ , տէրու նինտէ պուլունան Բուհ իւլ գուտստան նէչէթ էտէր :

Պօղոս «Քիւլիւք էվլատլարըմ» թէսմիլէ էթալիլ Կորնթուլլարա հաղաղըր ըսալէտէ աւլէրէ տէյօր . «Սիլ Ալլահըն հէյքէլի օլուպ տէրունիլիդտէ Ալլահըն բուհու իլէապէթ էթալիլին պիլմէգմիսինիլ» , (1 Կորն . 3. 16) պունու պիլմէգմիսինիլ : Վէ սէն է՛յ Ալլահըն սէվլիլիւ էվլատը , գալպին Յիսուս Քրիստոսա վէրտիլին վէ Անըն լութֆունա իթիմատ էթտիլին զէմանտան պէրու Անըն սէնին տէրունինտէ պուլունտուղունու պիլմէ՛գմիլին : Սէն Անա անճաղ քիւլիւք պիր եէր թաթսիս էթմիլին , չօգ տէֆա Անը ունուտուպ սէն սանա հաշայօսըն վէ սէնին իրատէթին իւզրէ իլլէյօրսուն : Պէօլլէ թահտիս էտիլմիլ օլտուղու հալտէ , Անըն սէնի Քէնտինին քէմալըլլա տօլտուրմասը նա՛սը միւմիլ օլապիլիլ իտի : Սէնին հայաթըն նասը՝ միւմիլ օլապիլէճէք իտի : Հայաթ սուլու տէրունինտէ օ գատար

տիւնիւվիլիլէր իլէ իհաթէ օլունուր իսէ նա՛սըլ գաշնայըպ ճօշապիլին : Տէրունի օտանա կիթ վէ Ալլահըն նուրունըն գալպինտէ վէ հայաթընտա իշրագ էթմէսինէ հօլ աչ : Պիւթին գափուլարը Անա աչ : Սէնին մէվճուսիյէթինտէն հիչ պիր գըսմ թէէսիրինէ գարչը գափալը օլմասըն : Անա մանի օլան հէր չէլի տէֆ էթ վէ Անըն արգասընճա կիթ : Էկէր Բապպըն օրտա օլտուղունու էվվէլճէ պիլմէյօր իսէն չիմտի պիլ : Էկէր սէն Անա պիլա գայտ ու չարթ թէսլիմ օլուր իսէն , Օ սէնի Քէնտի բուհուլլէ տօլտուրաճաղ տըր : Օ զէման սէն ուզուն միւմտէթ թարլասընտա պիր գըլմէթլի խաղինէ տէֆն օլունմուչ օլուպ տա տահա եէնի պուլմուչ օլան պիր քիմսէ կիպի հիոս էտէճէքիլին : Բապպըն բուհու նէ՛րտէ սաքին օլուրսա օրտա սէմէրէ վար տըր : Բուհ լարընտա միւթթալ վէ մուգատտէս գաթ եաշայան քիմսէլէր՝ թէվաղու վէ մուհապպէթլէրինտէն մալիւմ օլուրլար : Զահիր օլան վազըայը իլան էթմէյէ հաճէթ հօգ տըր : Բուհ իւլ գուտսուն տէրունտա սաքին օլմասընն ալամէթ վէ տէլիլէրի՝ Բուհ իւլ գուտս թարաֆընտան գալպէ տէօքիլէն Ալլահ մուհապպէթինին իզհար օլունմասը , իտրաքըն ֆէվլինտէ օլան սէլամթ ի իլահիյէ , Փատիշահը տամ կէօրմէքիլիտէն հասըլ օլան միւնիվլէր պիր սիմա , (Մէղմ. 34. 5) գուտսիյէթ հօլունտա Գուղունուն արգասը սըրա կիթմէք տիր :

Ա՛հ , Բուհ իւլ գուտսուն զալէպէ չալաճաղը նէ՛ գատար չօգ շէլէր վար տըր : Ինսանի գալպ Անըն թարաֆընտան թէմամէն թէէլիլ օլունմագման էվվէլ նէ՛ գատար քիպր , սէրթիլիք , զուրուր գրըլմալը տըր : Պու ճիհէթտէն պիլ Անըն ճէվապընա ուզուն միւտտէթ ինթիլգար էթմէք մէճպուրիյէթինտէ կիպի կէօրիւնիւրիւք : Ֆազաթ պու օլ պիր հօլ տըր : Նիհայէթ Քէնտինի գալպիլիլին վէ հայաթըմըղըն փատիշահը վէ Հիւքիւմտարը հալինտէ թանըմաղա հաղըր օլմամըղատէլին Օ պիլիլիլէր :

(3) Ալլահա համա օլտուն , պաղը Քրիսթիյանլար տա վար քի եէնի հայաթա տաթիլ օլտուգաա պէլի , տէրունիլէրինտէ հաշայան Բուհ իւլ գուտսուն սայէսինտէ ալէտտէվամ մէսրուր տըրլար : Անլէր պու հալը լուղէթլէր իլէ թարիֆ էթմէյէ հէման զէյր ի մուգթէսիր տիրլէր , Ֆազաթ քէնտիլէրին հայաթը անըն հագիգա

թընա չահիտ տիրէր: Բուհ իւլ գոլտս Բէնտի քէնտինի տէյիլ, անճազ Յիսուսը ինչալ էտէր: Ֆազաթ անլէր տախի կիթտիքճէ տահա զիյատէ տօլտուրուլմալը տըրլար: Բուհ իւլ գոլտս պէր տէվամագան պիր ըրմագ կիպի տաիմա թէճտիտ էտիճի պիր հայաթ տըր: Պինաէն ալէյի պիզ Անընլա տօլտուրուլմամըը նիյազ էտիպ անա մունթազըր օլապիլիլիլ: Պիլխասսա Բապպըն իտմիլլէ իչլէմէյէ մուզթէտիր օլմազլըղըմըը նիյազ էտէպիլիլիլ: Բուհ իւլ գոլտս թէպիլիլ էտէճէյիմիլ իլհամը պիզէ վէրմէլի վէ էկէր չէհատէթիմիլ հայաթ վէ գոլվէթ կէթիլէճէքսէ Բէնտիսի պիզզաթ պիզի իրլաա էթմէլի, տօլտուրմալը վէ տէրունիմիլտէ իչլէմէլի տիր: Վէ ա'հ, պու Մուզատտէս միւսաֆիրի պիզլիմ իթաաթսըզլըղըմըը վէ լազայտլըղըմըը իլէ միւքէտտէր էթմէմէպիլիլիլ նէ՝ գատար էհէմմ տիր: Փէտէր Ալլահըն ճէլալընա օլարադ Գրիստոսըն պիզտէ իզհար օլունմասը իչիւն Անըն պիլամանիա իչլէմէյէ մուզթէտիր օլմասը, նէ՝ գատար էհէմմիլլէթլի տիր:

ՍՕՆ

ՏՕՐԱ ՐԱՓՈՒՐ

(Ալմանճատան միւթէրճէմ)

«ՎԱԻԶԻՄԻԶ ՊԱՆԱ ՊԵՅԼԷ ԷՕՅՐԷԹՏԻ»

Կէչէն կիւն օաամա պիր էրմէնի ասքէր կէլիպ պէնտէն քէնտիսի իչիւն պիր Ահա ը ճէտիտ վէ րէֆիզլէրի արասընտա թէվզի էթմէք իչիւն Խնճիլ գըթալարը թալէպ էլլէտի: Բէնտիսի պիր գաչ թագըմ Խնճիլ գըթալարը վէ պիր Ահա ը ճէտիտ կէթիլիլ, տէտիմ քի, «Պալ գըթալար ասքէրէր արասընտա մէճճանէն թէվզի օլունմագ իչիւն տիր: Շու Ահա ը ճէտիտին տէ ֆիյաթը 2դր. իսէ տէ, սէն ասքէր օլտուղուն իչիւն անը սանա 1 դր. վէրէյիմ տէ, սէն տէ օնու գոլլան:» Պու կէնճ, վէ հայաթ նէթիլէսինտէ էլլէրի սէրթէլիլ վէ հիւզլէրի եանմը օլան ասքէր, մէսէրէթլէ քիթապլարը գոլճագլարը, պիր թէպէսսիւմիլէ հիւզլիւմէ պաղարադ, «2օգ մէմուն ըմ: Պու Խնճիլլէրի արգատաչլարըմա թէվզի էտէրիմ: Լաքին չու պէնիմ իչիւն օլան Ահա ը ճէտիտին թամմ ֆիյաթը օլան 2 դր. վէրէյիլ իսթէրիմ: Պիլիլսին վաիզիմիլ պանա պէօյլէ էօյրէթմիլ տիր, տէտի, վէ փարայը էլիմէ դըստը

ըրպ, մէսէրէթլէ գափուտան տիչարը չըգտը:

Գալպիմտէն Ալլահա համա էյլէտիմ: Զիրա Անատօլունուն պէլլիսիլ պիր քէօչէսինտէ սատագաթլա քէնտի վազիֆէսինի իֆա էտիպ ճէմաաթընը Խնճիլն նէճիպ րուհունտա փէրվէրտէ էտէն օ սատագ Խնճիլ խատէմէսի ագալլի չու գալպէ պու նէճիպ հիսսի եէրլէտիլէ պիլմիլ, վէ իգթիտարը վար իքէն իանէ ալմաղա թէնէզլիլ էթմէմէյի էօյրէթմիլ իտի: Վէ չու կէնճ տախի ասքէրի հայաթըն թէճրիպէլէրի արասընտա չու եիւքսէք իճհալընը դայ էթմէյէրէք «վաիզիմտէն էօյրէնտիլի» չու անվալ արասընտա հըֆզ էթմէյէ մուզթէտիր օլմուլ իտի: Թ. Գ. Գ.

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ

Յինկ Թաօնըն Եհեմլիյէրի.— Զինտէքի Ալմանիա միւթէմէլէքսի օլան Յինկ Թաօյա ճափօնիանըն հիւճիւմիւ վէ նիհայէթ օրանըն սուգոլթու տիւնեանըն ուզադ պիր քէօչէսինտէ վուզու պուլմուլ օլան էհէմմիլլէթսիլ պիր վազըա զանն օլունուր իսէ տէ, հաղիգաթը հալտա էօյլէ տէյիլ տիր: Մէզքիւր միւթէմէլէքնին թարիխէսինի միւթալէա էթտիլիլիլտէ օրասընըն նէ մուհիմմ պիր մէվզի օլտուղու վէ Ալմանլարըն նէ՝ տէրէճէ պասիլէթլի վէ տուրէնտիլ պիր միլլէթ օլտուղլարը գահիր օլույօր Ալման ճօղրաֆիա մուալլիմի Պարօն Վօնիլիսթօվէն Զինի զլյարէթ էլլէյէրէք, անըն ֆարզլը մէվզիլլէրինտէ սիյասի նօղթա ի նազարտան թէհարրիյաթ իճրա էտէրէք՝ մէզքիւր մէմէլէքթ հազգընտա դայէթ միւքէմմէլ պիր քիթապ նէչը էթտիքտէն մատա, Յինկ Թաօնըն պիրինճի տէրէճէտէն էհէմմիլլէթի հաիլ պիր հէր օլտուղունու կէօրէրէք, իմքէրաթօր իլէ պիր միւլագաթընտա պու չէյի միւչարիլէյնէ խապիլ վէրտի: Պունուն իւզէրինէ Ալմանլար կէօզլէրինի Յինկ Թաօյա տիքիպ անը էլտէ էթմէք իչիւն պիր ֆուրսաթա պէքլէտիլէր: Նիհայէթ պու ֆուրսաթ 1897տէ էլլէրինէ կէչտի: Մէզքիւր էյալէթտէ էհալի թարաֆընտան գաթլ էտիլէն իքի Գաթօլիք փափազլարըն տալմասընը Ալմանիա իլթիզամ էտիպ, պունա թաղմիւնաթ մազամընտա Յինկ Թաօյը 99 սէնէ իչիւն թահթը հիմայէսինէ արմագլըղը թալէպ էտէրէք, պու իմթիյազը էլտէ էլլէտի: Ալմանիա տէրհալ Բիաօ Զաօ քէօրֆէզինէ զըրհը կէօնաէրիպ Յինկ Թաօ իւզէրինէ

Ալման պայրադընը աչտը: Վէ մէզքիւր չէնր էթ-
րաֆընտա 34 միլ գութըռնտա օլան պիր տաիրէ
Ալմանիւնըն մէնաֆի տաիրէսի տէյու թանը-
սը: Ալմանլար պու վասի վիլայէթտէ հիչ
պիր իգթիսատի թէչէպպիւսին՝ էվվէլա Ալ-
մանիայա թագտիմ էտիլմէ գտէն էվվէլ պաչպա
պիր տէվլէթէ վէրիլմէմէսինի տախի Չինէ գա-
պուլ էթտիրտի: Ալմանլար պու քէօրֆէզտէ
թէրսանէլէր, գալլալար վէ ասքէր գըլլալարը
հափմաղա տախի միւստատէ ալտը: Պուրատա
ինչա օլունան խթիլքեհամլար ֆօրթ Արթհը-
րընքի իլէ րէգապէթէ կիրէպիլիլէր իտի:
Ալմանլար Յինկ Թատա էլտէ էթտիլէրի
մէվգիլէրի էվվէլա հարպ նօղթա ի նազա-
րընտան թահքիմ էթմէյէ պաչլատըլար: Պու
չէնր՝ վիլայէթին փաթիւթը օլուպ պազէն
քէօրֆէզլին իսմինտէն ալընարագ Քիաօ Չաօ
տախի թէսմիլյէ օլունուր իտի: Ալմանլար
տէրհալ մէմէքէթլէրիտէն միւսէնտիսլէր վէ
իչճիլէր կէթիլէրէք չէնրին էթրաֆընտա հէնի
ուսուլտա 12 գալա հափտըլար: Քէօրֆէզտէ
լիման հափմագ իչին պիր միլիօն 400,000
ինկիլիլ լիրասը սարֆ էթտիլէր: 16,000 թօնօ
գալտըրաճագ երազէն պիր իսկէլէ հափտըլար:
Վէ էն պէօյիւք թիւճճար կէմիլէրինի վէ զըրհ-
լըլարընը ինթիվա էտէպիլէճէք հալուզլար
ինչա էթտիլէր: Պու իսկէլէ իւզէրինէ 10 սէնէ
զարֆընտա 6 միլիօն ինկիլիլ լիրասը սարֆ
էթտիլէր: 1908տէ ինչա օլունան գըլլալար
5,000 ասքէրի ինթիվա էտէպիլիլ իտիլէր:
Պունլարտա հէր կէօնէ թօփ վէ էսլիհէ վէ
թէյլարէլէր պուլունուր: Սօն սէնէլէրտէ,
վիլայէթին տիկէր ինթիլաճլարը իչին տախի
փարա սարֆ էթմէյէ պաչլատըլար: Լաքին
օրայա թախսիս օլունան սէնէվի 700,000 լի-
րալը պիւտճէնին անճագ օնտա պիրի պու
մագսէտէ վէ պաղիսի ասքէրի մագսէտէ սարֆ
օլունուր իտի:

Վիլայէթ սօղրուտան Պէրլինտէն իտարէ
օլունուր վէ օրտա պուլունան էհալի պիր
չօգ իմթիլալարա մալիք պուլունուրլար
իտի: Շէնրին էթրաֆընտա 4,000 տօն-
նիւմ գըր տաղլարը օրմանլարա թահվիլ
էթտիլէր վէ չէնրին թանգիֆաթ վէ ուսուլը
իտարէսի վէ հիւսնիւ Ագսա ի Շարգտա հիչ
պիր եէրտէ կէօրիւլմէմիլ տէրէճէտէ իքմալ
էտիլտի: Հաթթա 300,000 ինկ. լիրասը սարֆ
էտէրէք էնալինին էլէնճէսի իչին պիր գա-
զինօ հափտըրտըլար: Լաքին Յինկ Թատնըն

էհէմիլլէթի տահա զիյատէ պիւթին իմիէրա-
թօրուղուն իգթիսատի վէ թիւճարի անախ-
թարը օլմասը ճիհէթինաէ տիր: 700 միլ ու-
զունլուղունտա շմէնտիֆէր խաթթլարը եա-
փարագ, չէնրի Չինին պէլլի մէրքէզլէրինէ
վէ Սիպէրիա խաթթը իլէ էվրօփայա րապթ
էյլէտիլէր: Տէնիզտէն տախի թիւճարէթ աճա-
յիպ պիր սուրէթտէ թէրագզը էթմէքտէ օլ-
տու: 1900 իլէ 1905 արասընտա թիւճարէթ
600,000 լիրատան 3¹/₂ միլիօն լիրայա չըգտը:
Վէ 1911տէ 6¹/₂ միլիօն լիրայա հէթիլտի:
Լաքին Յինկ Թատնըն թիւճարէթ նօգթա ի նա-
զարընտան էհէմիլլէթի, սալթ էյալէթին թէ-
րագզընը նօգթա ի նազարընտան տիւչիւնիւլ-
մէմէլի տիր: Ալմանլարըն մագսէտի անը պիւ-
թին Չին իմիէրաթօրուղունը պէօյիւք չէ-
մալ գըթասընըն մախրէճի հափմագ վէ հաթ-
թա Եանկցի խաթթլարընը տախի քէնտի թա-
րաֆլարընա չէքմէք վէ անը՝ Չինին Սան Ֆրան-
սիսգօսը հափմագ իտի: Վէ մէմէքէթին իգ-
թիսատի իտարէսինի էլտէ էթմէնին էն միւսէս-
սիր հօլու, շմէնտիֆէր խաթթլարընը զապթ
էթմէք իտիլինի պիլէրէք, պիր չօգ շմէնտի-
ֆէր չիքէթլէրի իլէ իթիլաֆլարա կէտիլէր:
Սիպէրիա խաթթընը Յինկ Թաօյա րապթ էթ-
մէք իչին թէրթիպաթտա պուլունուրագտան
մատա, Չինին էն պէօյիւք վէ էն ղէնկին է-
յալէթլէրինտէ հափըլաճագ խաթթլարըն ին-
չասը իչին իմթիլալը վէ տիկէր իւլ մուհիմ
խաթթլարըն ինչասը իմթիլալընը քէնտիլէր
ալտըլար: Պու հօլ իլէ հաթթա Չինին ճէ-
նուպի էյալէթինին թիւճարէթճէ ճէրէյանլա-
րընը քէնտի թարաֆլարընա տէօնտէրտիլէր:
Պու խաթթլարտան պիրիսի իլէրտէ զարպա
սօղրու ուզանըպ, Բուսիանըն Թրանս-Գաս-
փիան խաթթընա տախի գալուչապիլիլ: Պու
փրօկրաւլար նէթիճէսինտէ Ալմանլար Չին
հիւքիւմէթի իլէ 2,000 միլլիք պիր խաթթըն
ինչասընը տէրիւստէ էթմիլ օլույօրլար: Ալ-
մանլար պու սուրէթլէ Չինին չէմալընա,
զարպընա վէ ճէնուպունա հաքիմ օլարագ,
քէզալիք տէնիլ թիւճարէթինին տախի ա-
նաթթարընա մալիք օլաճագլար իտի: Տահա
պու սէնէնին Յունիս Տինտէ իտի քի, պու
պէօյիւք փրօկրաւլարընը իլէրի կէօթիւրմէք
իչին Յինկ Թատ ճիվարընտա 2¹/₂ միլիօն ինկ.
լիրասը սարֆ էտէրէք կէնիլ պիր տէմիլ վէ
չէլիք ֆապրիգասը թէէսիս էթտիլէր վէ անտէ
սիւհալար հափմագ մաքինալար գուրտուլար,

վէ քէնտիւթերն իտարէսի թանթընտա իքի տիկէր էյալէթլէրոէ տախի թէրսանէլէր թէն- սիս էթտիլէր: Պէօլէճէ Ալմանլար Յինկ թաօյը շարդի Ասիա իմիէրաթօրլուղունըն անախթա- րը մէվզիինէ գօյտուլար:

Արնանխանըն հարպ մաքիմար. — Հազըր- րըզ վէ սէֆէրպէրլիք գէմանրնտա չայան ը հայրէթ պիր ինթիզամ վէ տազիզլիք կէօսթէ- րիլմիլ տիր: Սէֆէրպէրլիք իւք հաֆթասընըն նիհայէթինտէ, էրքհան ը հարպիլէ ի ումումիլէ րէյիսի ճէնէրալ Ֆօն Մօլթքէ պիր թէք ին- թիզամսըզըզ, թալիմաթ ը միւթէմիլիլէ աչ- մալա հիլ պիր լուզուլ վէ տիզ ը ասքէր մու- ամէլաթընտան տօլայը հիլ պիր չիքեայէթ վուզուլ պուլմատըղըն իլան էթմիլ տիր: Հալ ը սուլնտա եաշայան պիր միլլէթ պիր գալ կիւն զարֆընտտ միւսէլլալ պիր միլլէթէ թէ- հալվիլ էսէպիլմիլ վէ էն ուֆազ թէֆէրրու- ամտա պիլէ հիլ պիր խաթա կէօրիւնմիլ տիր: Իքլինճի հաֆթա նիհայէթինտէ թէպի- ղաթ եինէ աշնի օլուպ սէֆէրպէրլիք իքմալ օլունմուլ իտի: Հէր ֆէրտ քէնտի էմրլէրինի վէ չանթա վէ սաիր ասքէրի էշեալարըն ալ- մըզ վէ հուտուտա կիտէրէք լազըմ կէլէն եէր- տէ հազըր պուլունմուլ իտի: Պիւթիւն թա- րիտէ, պու թէշքիլտթ վէ փլան միւքէմմէ- լիլէթի վէ ինթիզամը ասլա կէօրիլմէմիլ իտի: Հէր առքէրին եէնի գօնտուրայարը վէ եէնի իլ էլպիսէլէրի օլուպ հաճի թրէնլէ կիտէճէլինէ վէ օ թրէնիլ գալընճը նօմրօլը գանէփասընա թէուրաճաղընա տաիր վէրիլէն թալիմաթը եազմըլ իտի: Եօլ իչիւն նէֆէրլէրէ թաամ վէրիլմիլ օլտուղու կիպի հանլը իսթասիճն- լարտտ քէնտիլէրէ չայ եախօտ գահվէ վէրի- լէճէլի տախի պիլտիրիլմիլ իտի: Օ նէ եափա- ճաղըն տիւլիւնմէլ իտի, զիրա եափաճաղը չէլէր քէնտիլէն վէրիլէն էմր քեաղըտընտա սըրասըլա եազըլմըզ օլուպ անլէրի օգուճազ քեաֆի իտի: Ատի հայաթա միւթէլլըզ պիւ- թիւն րէվապրթըն թէպալիլաթա տիւլար օլ- մասընա վէ պիր գալ մուհիմ սէֆէրպէրլիք նօգթայարընա նազլ օլունմազ իւզրէ պինլէրճէ էհալինին զալէպէլիքլէ միւրաճաաթլարընա րաղմէն, էն ուֆազ պիր չազընլըզ եախօտ զարըզըզ պիլէ օլմամըլ տըր: Թրէնլէրէ թէ- լէֆօնլարա, թէլէկրաֆլարա տէրհալ օրտու թարաֆընտան վազընէտ օլունմուլ, ֆապրի- ղալար թիւճճար սրփարըլաթընը տէրհալ պը- րազարազ, պիսքուլթ, գօնտուրա, էլպիսէ, ճէպիսանէ վէ սաիրէ իմալ վէ ինզար էթմէք իւզրէ տէրհալ օրտու հիսապընա իլլէմէլէ պաշ- լամըլար տըր: Մէմլէքէթտէ պուլունման պա- ղըրլարա վազընէտ օլունմուլ վէ մէմլէքէթտէ

օրտուլա եարար նէ գատար աթ վէ հայվան վար իսէ էվլէլճէ տէգթէրի եափըլմըզ օլտու- ղու հալտա սահիպլէրի թարաֆընտան էն եա- գըն ախզ ը ասքէր չիւպէսինէ կէթիլիլմիլ վէ փէլին փորա իլէ օրտու իլիւն սաթուն ալըն- մըլ տըրլար:

ՀԱՖԹԱ ԽԱՊԵՐԼԵՐԻ

ՏԱԽԻԼԻ

Մեհնիս ի Մհարախանըն փոշաք. — Օսմանը մէճլիս ի մէպուսանընըն րէսմի քիւլատը Բուսի Դեհ. ֆազար էրթէսի կիւնիւ մութանթան սուրէթտէ վուզուլ պուլմուլ տըր: Չաթ ը Շա- հանէ սալթանաթ արապասըլա վէ միւսէպ- տէպ պիր ալայ իլէ Մէճլիս ի Մէպուսանը թէշ- րիֆ պուլուրմուլ վէ մայէթ ի հիւմայունլարըն- տա վէլի ի Ահա ը Սալթանաթ վէ Շէհզատէ- կեան վէ Մըսը Խաթիլի Ապաա Հիլմի վէ Եա- վէր ի հարպ ը չէրիեարի Կօլց փաշալար հա- ղէրաթը օլտուղու հալալ լօճայը թէշրիֆ էթ- միլ տիրլէլ: Չաթ ը Շահանէ նութ ը հիւմայու- նը պիլզաթ պաշ քեաթիլլէրի Ֆուտա պէլէ թէվտի պուլուրմուլար վէ միւլարիլէյ տախի քիւրսի ի խիթապէթէ կէլէրէք անը գրաաթ էլլէմիլ տիր: Նութ ը հիւմայունտա, Մէճլիս ի Միլլիին Յուլիս 21 տէ թաթիլինտէն ոսնրա ճէրէյան էթմիլ օլան վուզուլաթտան, էզ ճիւմլէ սէֆէրպէրլիք իլան էտիլմէսինալէն վէ նիհայէթ Բուսիանըն Գարա տէնիզ տօ- նանմամըզա հիւճիւմ էթմէսիլլէ հարպ իչ- թիլաքա մէճպուր գալմամըզտան պահս օլու- նարազ չու սուրէթլէ իզահ օլունմուլ տըր: «Հիւքիւմթ ի սէնիլէմիլ իսթիլար էթմիլի միւսալլալ պի թարաֆըլտա սէպաթա ազմ էթմիլ իքէն, տօնանմա ի հիւմայունըմըզ Գարա տէնիզտէ Բուս տօնանմասընըն թէճալուզա- թընա տիւլար օլմուլ վէ միւթէպըզպէն Բու- սիս վէ ինկիլթէրա վէ Ֆրանսա տէվլէթլէրի հուտուտուլուղա ասքէր վէ տօնանմա սէվզ իլէ ֆիլլէն մուխասէմաթա պաշլամըզ օլտուգ- լարընտան, ալլը ը պարի վէ ինայէթ ի փէլզամ- պէրիլէ պիթթէվէսսիւլ տիւվէլի մէզքիւրէյէ գարըն հալ ը հարպը իլան իլէ, հուտուտուր- տաթի օրտուլարըմա իլէրի հարէքէթ էմրինի վէրտիմ: Բուսիս, ինկիլթէրա, Ֆրանսա տէվ- լէթլէրինին ալլէմ ի Խալամ ալէյինտէ էթէտէն պէրի թազիպ էտէ կէլալքէրի սիյասէթ ի իմ- հաքեարանէնին սիւահ գուվլէթիլլէ րէֆի ֆա-

րիզէի տնիւնէ հիւքմիւնիւ ալտըղընտան, իստար
օլունան ֆէթաւա ի շէրիֆէ մուճէպինճէ պիւ
ճիւմլէ Միւսլիմէյնի՝ պունլարըն վէ մուսվինի
օլան տէվլէթլէրին ալէյհինէ ճիհստա տալէթ
էյլէտիմ:» Նութգը հիւսայունտա պիւ աւըրէ
Օսմանլը օրտու վէ տօնանմասընըն իպրազ
էթտիյի շէճաաթտան վէ միւթթէֆիզլէրիմիզ
Ալմանիա վէ Ավսթրիա-Մաճարիսթան օրտու-
լարընըն իհրազ էթտիքլէրի զալէպլէրտէն
պահա օլունարազ իսլամ միւճահիտիյնին Ասլա
վէ Աֆրիգատա փարազ զաֆէրլէր իւսվէ է-
տէճէպլէրի իւմիտի պէյան օլունմուշ տըր: Էն-
նիհայէ Գափիւթիւսիսիւլարըն իլղասը վէ պի-
թարաֆ տէվլէթլէր իլէ պիլիսասա Պուլղա-
րիսթան իլէ միւնասիպլէթ ի սիյասիմիզին խա-
լիսանէ վէ տօսթանէ օլտուղու պէյան օլուն-
մուշ տըր: Զաթը Եահանէ նութգը հիւսայունըն
գրաաթընտան սօնրա պէթէքրար այնի մէրա-
սիմ վէ իհթիֆալաթ իլէ սարայը շահանէյէ
ալտէթ պուլյուրմուշլար տըր: Պունը միւթէ-
ազըպէն Մէճլիս Մէպուսան աղտը իճթիմա է-
տէրէք 127 մէվճուտտան 126 ըյ իլէ իսլիլ
պէյի ըյլիս ի էվվէլ ինթիսապ էթմիշ տիր:
Բէգա Եամ մէպուսու էմիր Ալի փաշա պիրինճի
վէ իսթանպօլ մէպուսու Հիւսէյին ճահիտ պէյ
իքինճի ըյլիս վէքիլլիյինէ ինթիսապ օլուն-
մուշ տըրլար: Բէյիս իսլիլ պէյ տախի իյրաս
էթտիյի նութգունտա շու ճիւմլէլէրի սարֆ
էթմիշ տիր: «Պու կիւնքիւ հարպ պիր մէսէլէ-
նին հալլը, թէճապուզ էտիլմիշ նամուսը միլ-
լինին թամիրի, պիր վիլայէթին մուհաֆազա-
սը կիպի խուսուսի վէ կէչիճի պիր հարպ տէ-
յի տիր: Պագա վէ մէվճուտիյէթ միւնազասը
տըր, զալղասը տըր: Իքի պուշուզ ասրտան
պէրի իւզէրիմիզէ սալտըրան Մօսգօֆլարա
գարչը շիմտիյէ գատաթ քէնտի սիւահըմըզլա
կէօքս կէրտիք, պունտան պէօյլէ իսէ Ալման-
լար իլէ, Ավսթրիալըլար իլէ, Մաճար գար-
տաշլարլա պիրլիքտէ Բուս պէլիյէյի իսթիւա-
սընա գարչը Ղարպըն վէ Եարգըն մէտէնիյէ-
թինի, հիւրրիյէթինի միւտաֆաա էտէճէյիզ:
Ալման թէրագգիյաթընըն գուվվէթլէ էզիլէմէ-
յէճէյինի փէք աճը սուրէթտէ անլայաճազ օ-
լան Ֆրանսա վէ ինկիլիզլէր տէ, պէն էմինիմ
քի պատէլ հարպ պիզիմիյէ պիրլէյէպիլէճէքլէր
տիր: Պու հարպ նէթիճէսինաէ Միւսլիմանլըզ
իլէ Գրիսթիյանլըզ միւսաատէքնարլըզտա իթ-
թիհատ վէ իթթիֆազ էյլէյէճէք վէ ըրգըն
մէվճուտիյէթ վէ պագասը մէվղու օլունճա

Միւսլիման միլլէթլէր իլէ Գրիսթիյանլար եան
եանա հարպ էտէպիլէճէք տիր:» Խալիլ պէյին
նութգունտան սօնրա Բայիշթակ իլէ Մաճար
Մէճլիսի մէպուսանը ըյլիսլէրի թարաֆընտան
քէչիտէ էտիլէն թէլէղրաֆնամէլէր իլէ Մէճ-
լիս ի մէպուսանը Օսմանի ըյլասէթինճէ վէրի-
լէն ճէվապի թէլէղրաֆնամէլէր գրաաթ օլու-
նարազ շիտտէթլէ ալղըշլանմըլ սըր: Այան մէճ-
լիսի տախի ապա ը իճթիմա էթմիշ վէ Մէճլիսի
այան ըյլասէթինէ Բիֆաթ պէյին վէ ըյլասէթ
վէքիւլէթինէ տէ Ալի Հայտար պէյին թային
օլտուզլարընը միւշիր օլան թէզքէրէ ի սամիյէ
իլէ իրատէ ի սէնիյէ գրաաթ էտիլմիշ տիր:

Թիւրքիս իթիլաֆը միւսլիմէս հարպընա տա-
լի պու հաֆթա գարֆընտա վէրիլէն ըյսմի
խապէրլէր շունլարտան իպարէթ օլմուշ տըր,
շէօյլէ քի, Բուսլար Պաթումըն ճէնուպինտէ
կօնիյէյէ ասքէր չըգարմաղա թէչպպիւս էթ-
միշլէր իսէ տէ ըրճաթա մէճպուր գըլընմըլար,
Վան վիլայէթինտէ իրան հուտուտունտա Տիր
վէ Սարայ գասապալարը ճիւլարընտա Բուս
սիւվարիլէրիլէ Օսմ. սիւվարիլէրի արասընտա
միւսատէմէլէր վուզու պուլմուշ, Օսմ. տօնան-
մասը Պաթում ճիւլարընը պօմպարտման էթ-
միշ, Ատրպայիճանտա գօլլարտան պիրի, Սէլ-
մաս իսթիգամէթինտէ իլէրիլէմիշ, Ուրուսիա
կէօլիւ ճիւլարընտա իրանլըլարըն ըյֆագաթըյ-
լա Գազազլարա գարչը հիւճիւմլէր իճրա է-
տիլմիշ վէ Ուրուսիա կէօլիւտէ լէվազիմաթլա
տօլու պիր Բուս կէմիսի իլլթինամ էտիլմիշ,
վէ էսքի գըշա կէմիսի Մեսուտիյէ Սալը կիւնիւ
տէմիրլէտիյի մահալտա սու ալարազ գայայա
օթուրմուշ իսէ տէ, իլինտէքի էֆրատ քիսմի-
լէն գարայա չըգարըլմըլ տըր: Հաֆթա գար-
ֆընտա փագար վէ Փագար էթթէսի թէպիլղաթ
ը ըյսմիյէ նէչը օլունմատըղը կիպի, Սուէյ,
Տէճլէ, Պաթում վէ Գըլըճ կէտիյի ճիհէթլէ-
րինտիքի գըթաթըմըզտան մալիւմաթ վէրիլ-
մէմիշ տիր:

Միւսլիմէսի. — Լիման փաշա պիր
Ալման զազէթասընըն մուխապիրինէ պա-
զը պէյանաթտա պուլունարազ Օսմանլը օր-
տուտունտան գըսմը քիւլլիսինին Մըսր հուտուտու
տախիլինտէ պուլունտուղունու թէքիլպ էթ-
միշ վէ Մըսրտա շիմտի անճազ փիշտար գը-
թաթը պուլունտուղունու վէ պու քիւչիւք
գուվվէթին գաթէն գանալա եազլաշմըլ օլուն-
ղունու սէօյլէմիշ տիր: Լիման փաշա գանալը
իլղալ էթմէնին գօլայ պիր իշ օլմատըղընը,

զիրա Խնկիրիզներ օրայը մուհաֆազա էթմէք իջին հէր զայրէթի սարֆ էտէճէքլէրինի իւզվէ էթմիշ տիր։ Լիման փաշա քէզա տէմիշ տիր քի։ «Խնկիրիզներ ասքէրտէն մասա, փարա վէ խաֆիլէլէր վասըթասըլա տախի մուհարէպէ էտիյօրլար։ Խնկիրիզներ՝ թէլսիզ թէլէղրաֆ իլէ տախիմ տօնանմալարըլա ալազասուս պուլունտուգլարընտան ասաքիրի օսմանիյէնին էն ուֆազ պիր հարաքէթինտէն պիլէ խապէրտար օլույօրլար։ Փազաթ պու ճիւմլէ միւշտար օլույօրլար։ Օսմանլը օրտուսուսուն մուգլաթա րազմէն Օսմանլը օրտուսուսուն մուգլաթէր օլաճաղընա էմինիմ։» — Լօնտրա մուհաէտէսիյէ Եունանիթմանըն Թիւրքիայա իատէ էթտիյի Գասթէլօրիցա ատասընա Խնկիրիզներ ասքէր իխրաճ էլլէմիշ տիր։ — Օսմանլը Միւսաֆաթա ի միլլիյէ ճէմիյէթի վէ իթթիհատ Թէրազգի ճէմիյէթի Ալման վէ Ավսթրիա օրտուլարընա իքիշէր միլիօն սիկարա իհտասընտ գարար վէրմիշ տիրլէր։ — Եէնի չըզան պիր զանուն մուճիպլինճէ, թապաա ի Օսմանիյէ՝ տիւշմէն տէվլէթին վէ հախօտ միւթթէֆիղլէրի թապասընա օլան թէանհիւտաթ վէ տէնլէրինի հարպըն տէվամը միւտտէթինճէ իյֆա էթմէտիքլէրինտէն տօլայը հիշ պիր սուրէթլէ մէսուլ օլմայաճաղար տըր։ Բէզա Օսմանլը անօնիմ չիրքէթլէրի վէ եա հիւքիւմէթ թարաֆընտան իխրաճ օլունմուշ վէ տիւշմէն տէվլէթլէր թապասընա եէտինտէ պուլունան իսթիգրազաթ վէ խազինէի թահվիլաթը ֆաիզ վէ ամօրթիմանլար հալը սուլն իատէ օլունճայա գասար թէտիյէ օլունմայաճազ տըր։

Ի Ա Ր Ի Ճ Ի

Ղարպ մէյսանը մուհարեպիսիսէն. — Ալմանլար մէվզի միւտաֆաատա գալմազտա, Ֆրանսըզ — Խնկիրիզ միւթթէֆիզ օրտուսուս պիւթին ճէպհէ պօյունճա միւթթէմատի հիւճիւմլէր իլէ Ալման օրտուսուսուն իզաճ էթմէքտէ տէվամ էտիյօրլար։ Միւթթէֆիզլէր Ֆրանտէր էյալէթինին սու ալթընտա պուլունան ազսամընտա իլէրլէյօրլար։ Ալման րէսմի թէպլիղլէրէ նազարէն, Ֆրանսըզլար Սօէն հավալիտինտէ վէ Արկօն օրմանլարընըն շարքընտա եէնի հիւճիւմլէրտէ պուլունմուշարսատա մուլաֆֆազ օլամամըլ տըրլար։ Բէզա Ֆրանսըզլար Սէն Միհիլէ իլէ Փօնթ — ա — Սուսէն ատասընտ քեաին Ֆլօրէյ թարիգիլէ վասի պիր ճէպհէտէն հիւճիւմ էթմիլլէր իսէտէ 600 էսիր պրազարազ կէրի չէքիւմէյէ մէճպուր օլ-

մուշ տըրլար։ Թէքար Ֆրանսըզլար՝ Ալզաս Լօրէնտէ եինէ պիր հարաքէթի թէարրիւզլիյէ պալամըլար իսէ տէ հէնուզ գաթի պիր նէթիճէ էլտէ էտէմէմիշ տիրլէր։ 12 Դեկտ. թարիխիլէ Փարիզտէ պէրվէճհի աթի րէսմի թէպլիղ նէշր օլունմուշ տըր։ «Վէրլինին շիմալը շարգիսինտէ պիր Ալման պաթարիասը թէմամէն մահվ էտիլմիշ տիր։

Շարգ մէյսանը մուհարեպիսիսէն. — Կէօզէ չարֆաճազ եէնի պիր վազրա օլմամըլ տըր։ Անճազ Լօց մուհարէպէսի հազգընտա Ալմանիա մէնապիինտէն աթիտէքի թաֆսիլաթ ալընմըլ տըր։ Բուսլար Լօցը կիճէլէյին կիզլիճէ թախլիյէ էթմիլլէր վէ Ալմանլար կէլիպ չէհրի պիլամիւսատէմէ իշալ էթմիշ տիրլէր։ Պունունա պէրապէր չէհրին իշալը իւշ կիւն իմթիլա տաթ էտէն մուհարէպաթ նէթիճէսի օլունշ։ Պու մուհարէպէ էսնասընտա Բուսլար պիր խէյլի էսիր, մէճրուհ վէ մազթուլ պըրազմըլար։ Ալմանլարըն թէլէֆաթը իսէ նիսպէթէն պունտան ազ օլունշ։ Բուսլար Լօցտա էրզազ պրազմատըզլարընտան էնալի վարչաւայա իլթիճա էլլէմիշ տիր։ Փէթթըսպուրկտա 11 Դեկտեմբեր թարիխիլէ աթիտէքի թէպլիղի րէսմի նէշր օլունմուշ տըր։ «Գրադովիանըն ճէնուլը շարգիսինտէ թէարրուզի հարէքէթիմիլլէ տէվամ էթտիք վէ մահալը մէզքիւրտէ Ալմանլարտան 20,000 էսիր, պիր չօգ թօփ վէ միթրալիօղ ալտըզ։» Աթանս Վօլֆ պու խապէրի թէքզիպ էթմիշ տիր, Բուսլար Փրզէմիսլ գազասընը տէօրթ թարաֆտան գուշաթմըլար։ Բուսլարըն Գարֆաթ տաղլարընտան կէլիպ Մաճարիսթանտա գապթ էթտիքլէրի ճէմիլէն էյալէթի վիէննատան կէլէն րէսմի թէպլիղէ նազարէն Բուսլարտան քեամիլլէն թէմիլլէնմիշ տիր։ Բէզա Բուսլար շարգի Գարֆաթ տաղլարընըն օրմանլըզ զըսմը միւթթէսնա թուլթուրսա տիկէր ազսամընտա հաիզ ի էնէմիլլէթ պիր տէրէճէտէ իլէրլէմէյէ մուլաֆֆազ օլամամըլար։ Ավսթրիալըլար՝ Գարֆաթ կէլիալէրինտէն պազըլարընը իշալա չալընյօրլար։ Բուսլարըն Շիմալի Լէհիսթանտա Փէթրօհօվա գարչը օլան հիւճիւմլէրի փիւսկիւրիւմիշ վէ Ալման — Ավսթրիա օրտուսուս Լօվիտէ հիւճիւմ էթմէյէ պաշլամըլ։

Ճէնուլ մէյսանը մուհարեպիսիսէն. — Գօրնիլանօվալ եազընընտա Ավսթրիա գրթաթը Սըրպ օրտուսուս թարաֆընտան թէվզիֆ էտիլմիշ տիր։ Նիշքէն կէլէն խապէրլէրէ կէօրէ

ՓՐՕ. ՃԵՄԱԱԹԸ

Բահնիւն թարաֆընտան Ս. ֆաթրիգէ Կր-
թախն ֆօնէ իշխան պիր Օսմանը լիւրասը տահա
կէօնտէրիւմիլ օլուպ, ճէման 10 լիւրայա իպ-
լաղ էտիւմիլ տիր, — Իսթանպօլ Կ. Ք. Շիր-
քէթի քէնտի իճթիմալէրինի Գոււմ Գափու
Մըլըն Հաուստա իճրա էթմէյէ պաշաւընչար
տըր: Պու Կիրակի սաաթ 3. 45 տէ խրտմէթ
պաշայաճաղ տըր: — Մարաշ իւմ ի իւհի
մէթթէպինտէ շահիրտանըն առէտ 7 տիր:
Շէհրի մէղքիւրտէ հէփ մէթթէպլէր ալըմը
օլուպ շահիրտէրին առէտի կէչէն սէնէլէրին-
քինտէն զիյատէ տիր, յաքին օտտիրէլէրտէ
պուլունան քիւլիւք քիլիսէլէրին նիչէտի իզ-
թիսատի միւլքիւրաթ սէպէպինտէն մէթթէպլէ-
րինի աշամալընար տըր: — Մր. Վուտի իլէ
Վեր. Աբրահամ Յարութիւնեան Զէյթունը զի-
յարէթ էթմիլէր տիր: — Աֆիօն Գարա Հի-
սար Ինճիլի քիլիսէ պինալարը եանի, քիլիսէ,
մէթթէպ վէ վաղգ էվի, Ինկիլիզ թէպասալըն-
տան օլան Մր. Մէքնիթընըն իսմինէ մուգայ-
յէտ օլտուղու իշխան կէչէն Կիրակի կիւնիւ,
պիւթիւն պինայա հիւքիւմէթ թարաֆընտան
վաղը ետէտ էտիլէրէք զապթ էտիլմիլ տիր:
Իքի եւլգ դատար թալէպէտի պուլունան մէթ-
թէպ թաթիլ էտիլմիլ վէ չօպան Վեր. Յ. Երանեան
տօսթարըն խանէսինէ նազը մէքեան էյլէմիլ
տիր: — Ամէրիգանըն Թրօյ չէհրինտէ պուլունան
էրմէնիլէր արասընտա Միս Նաոմի Արըգեան
նամ 10 եալընտա պիր գըզ, բէիս ի ճիւմհուր
Մր. Ուիլսընըն սուլ իշխան տուայա թախսիս
էթտիլի կիւնիւն (Հսկտ. 4) զիքրինէ Ինկիլիզ-
ճէ լիսանտա պիր չիր թանիֆ էտիպ, բէիս ի
միւլարիլէյհէ կէօնտէրմիլ, միւլարիլէյհ տալի
մէղքիւր չիրտէն տօլայը մէմնուն օլտուղունը
սըրը քեաթիպի վասըթասըլլա մէրգումէյէ
պիր թահրիւրաթլա պիւտիւրմիլ տիր:

Սօն խապերիլ. — Թէպլիլաթը բէսմիյէ-
տէ պիւտիւրիյօր քի, Վան վիլայէթինտէ Սէրայ
ճիվարընտա Բուսլարըն միւտաֆաա էթտիլքլէրի
մէվգիլի զըթաթըմըզ թագըպ էտէրէք, Սարա-
յա կիրմիլ տիր: — Ինկիլիզէր Եաֆա իլէ Ղա-
զա արասընտաքի սահիլ դարա գօլլարընը նէ-
թիճէսիլ պիր սուրէթտէ պօմպարտման էթ-
միլէր տիր: — Իսգօյր նամ Բուս գրուալէթօրիւ
Պէյրութ լիմանընտա իքի ուֆաղ վաթօրը պա-
թըրմը տըր: Մեաուսիյէ, եա եէրինտէն գօփ-
մուլ պիր թօրփիլտէն եա տա պիր թօրփիտօ էն-

տախթընտան պաթմըշ տըր: Աթիտէքի խապէր-
լէր բէսմէն թէքղիպ էտիլմիլ տիրէր, կէօյաքի,
Բուս տօնանմասը թրապգօն վէ հէվալէսինի
իքի ուէֆա թօփա թուլմուլ: — Էրզրում,
Վան վէ Պիթիւս սուգուլ էթմիլ, — Ինկիլիզ-
լէր Պաղտատա սօղրու իլէրիլէմէքտէ իմիլլէր:
— Զանադ Գալէ պօղաղընը 60 տիւլմէն սէ-
ֆինէսի պօնպարտման էտիյօր իմիլ: — Շամ-
տան թէլէղրաֆլա պիւտիւրիլայինէ կէօրէ
Մէտիլէտէն եօլա չըգարըլան Սանճագը Շէ-
րիֆ Շամա վասըլ օլմուլ տըր: — Ինկիլիզ հիւ-
քիւմէթի Մըսըրա եէնի պիր մէլիք թալին է-
տէրէք Մըսր իշխան եէնի պիր պայրադ թէտա-
րիքինի թոսմիւմ էտիյօր իմիլ:

Թաւիհի. — Կէչէն հաֆթա վէֆաթընը զիքը էթտի-
լիմը զաթ՝ Աբրահամ էֆ. Բէնճիւեան տէյիւ, Աբրահամ
էֆ. նին մախտուլը Յովհաննէս էֆ. Բէնճիւեան տըր:

ՐԱՀՆԻՄԱՆԸ ԻԼԱՆԸ

Բահնիւն կէչէն սէնէ, Բապպ իսթէրսէ,
երնէ տէվամ էտէճէք տիր: Լաքին հալը հա-
զըրըն միւլքիւրաթը վէ քեաղըտ գըլլէթի սէ-
պէպինտէն չիմտիլիք 16 սահիֆէտէն զիյատէ
նէշը օլունամայաճաղ տըր: Վէ չու պիր ճի-
հէթէ ապօնէլէրիմիլին վէ աճէնթլէրիմիլին
նազարը տիգգաթընը չիմտիլտէն տալէթ էթ-
մէք իսթէրիլ քի, 1915 Յունիսարընսան իթի-
պառեկ անճազ ապօնէ պէսէյիթիլի վերմիլ օ-
լանիլ իշխան զապէրա քապ էսէնէյիլ: Պինաէն
ալէյհ սօնրատան եաղըլանլար իլք նուսիլէրի
էլտէ էտէմէյէճէքլէր տիր: Պունտան էվվէլքի
սէնէլէրտէ ապօնէլէրիմիլիլ թէէտիյաթ իշխան
իքի այ դատար միւհիլէթ վէրիյօր իտիք, լա-
քին պու սէնէ քեաղըտ ազալմըշ, ֆիյաթը
եւլքսէլմիլ վէ մէյտանտա փարա ազալմըշ
օլտուղունտան պունու եափամայաճաղըզ, իմ-
տի Բահնիւնայը թա սէնէնին իլքինտէն թէ-
մամէն ալմազ իսթէյէնլէր Դեկտեմբեր իշխան
ապօնէ պէտէլլէրինի Պայպլ Հաուստա իտա-
րէխանէմիլէ, Ամէրիգատաքի ապօնէլէրիմիլ
երնէ Նիւ Եօրգտա (Messrs. S. G. Telfeyan &
Co., 114 Fifth ave. New York City) Թէլֆե-
եան պիրատէրլէրէ իրսալա հիմմէթ էյլէսինլէր:
Սէնէլիք իշխան 2 մէճիտիլ վէ եախօտ 6 ալըզ
իշխան 1 մէճիտիլ: Ամէրիգա իշխան 2 տալէր,
եախօտ 6 ալըզ իշխան 1 տալէր:

Միւսիւր ի մեսուլ վէ աահիպ ի ինթիյազ
Յ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ՄԻՂՐԱՆ Բ. ԶԱՆԸՐԵԱՆ, ՄԱԹՊԱՍՏԸ
Տիւրաւաք, Մահմուտ փաշա, Բիւրճի խաւ Նօ. 32—34